

DEBRECZENI HÍRMONDOK

Tekintetes
Nemzeti Múzeumnak
Bérmentve. Budapest.

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PÉNGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PÉNGŐ.
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HETEKÖZ NAP 10 FILL., VASÁRNAP 20 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. 1111

HAJDUFÖLD

FŐSZERKESZTŐ:
THAN GYULA

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: JOZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZAM ALATT
SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. 1111

A megpukkadt béka

A levitézett liberálisok újra alkalmasnak látják az időt, hogy elavult bölcsességükkel felvonuljanak a belpolitika fedélzetére és programot adjanak, igérgessenek, fenyegetőzzenek.

A „nemzeti szabadelvű” párt vezetője, amellet lapvezér és Csonka-magyarország egyik igen meggazdagodott politikusa a legutóbbi párt-dzsonén annyira ment az izléstelen-ségben, hogy tanácsokat osztogatott az országnak, azonkívül fünek, fá-nak, akik szintén nem kérdezték a véleményét, mert ismerik a híres pártvezér meglehetősen izléstelenül szerkesztett napilapját s tisztában vannak a liberális férfiú minden poli-tikai és egyéb kvalitásával. Az a ki-jelentés azonban, hogy „a revíziós politika képviselőt nem vállalhatja a mai kormányrendszer”. — meg-döbhentí az ország becsületesen gon-dolkodó közvéleményét.

„Szerintem a jelenlegi antiliberális és antidemokratikus belpolitika aka-dályja minden külpolitikai sikernek” s „... olyan bizalmatlanság állott be az országban a mai kormányzattal szemben, amely veszélyeztetí a ne-héz áldozatokkal elért eddigi ered-ményeket is.” A vacsorai elmélkedés elmerengve említi még meg titokza-tosan, de a sorok között érthetően, hogy az a férfiú is, akit a magyar-ság joggal mondott pátronusának, megvonta — a kormány hínei miatt — aktív támogatását ügyünköt. Szó-val Rothermere lord-ithagyott ben-nünket, mert mi nem tettük meg mi-niszterelnöknek Rassaí urat!

Ezeket a szivhezszóló felfegetése-ket hallva, elgondolkozik az ember azon, hogy, Istenem, miért is nem jön meg ennek a szegény magyar népnek valahára az esze, miért nem tesz lát a liberális gyárosok és bank-vezérek kívánságának eleget, mikor így egyszerre rendbejönne minden: Benes különvonalon jönne hozzánk testvéri ölelésre, dél felől Miro-nescu, Zsifkovics, száguldana felénk és Franciaország sirva könyörögne, hogy róla se feledkezzünk meg, ha-nem fogadjunk hát el egy kis támo-gatást tőle is.

Szerencsére azonban a magyar közvélemény még nem felejtette el a liberális demokrácia utolsó nagy gyozelmét, mely utat nyitott Ma-gyarországon Trianonnak, a meg-bontott és rosszkörjött pacifizmus-nak, a katonatanácsoknak és a bol-szevista államcsínynek. Összintén be-jelentünk tehát, hogy senmiféle libe-rális politikának nem hiszünk, ép ésszel nem is lehetünk, mert Európa és a világ minden életképes nemzete szakított a liberalizmussal, áttért a nemzetvédelmi, egyéni harcoss nem-zeti politikára. Ami pedig a demok-ráciát illeti, minden magyarnak

összinte és veleszületett kívánsága a demokrácia, ezt kívánjuk mi is vala-mennyien, követeljük nemzetül és kormányzattól, de nem kérünk a pesti zsidónegyed demokráciájából, mert ettől a könyvszagu és vörösiszít demokráciától évszázadokra elment a gusztusunk. Nem lehet ma hinni annak a liberalizmusnak, mely sem-miben sem mutat kiutat, csak álta-

lános kritikákban éli ki magát, köz-gazdaságban és mindenütt impotens és programtalan.

— Azt hisszük, a magyar demokrá-cia nem esnék jól Rassaí urnak, en-nél fogva az ő külön demokráciájából nem kérünk. A „külpolitikai sikerte-lenség” pedig még elviselhető, mind-addig, amíg Rassaí ur meg nem is-mételheti a híres Károlyi—D'Espe-

ray belgrádi jelenetet. Mert ez az új, mérges liberalizmus veszedelmesen ugyanolyan recepttel dolgozik, mint ama boldogtalan emlékeztető gróf. Mindent összevéve pedig a liberális vezérek jellegzetes példái a magyar közéletnek: az egyszeri békára em-lékeztetnek, amely addig fujta ma-gát, hogy akkora legyen, mint a te-lhén, míg nem megpukkadt...

Izgalmas vihar és kavarodás a képviselő-házban a fővárosi törvényjavaslat vitája közben

A szociáldemokraták és Fábán azt hiszik, hogy leszavazták a belügyminisztert

Budapest, március 7.
A képviselőház mai ülésén folytat-ták a fővárosi törvényjavaslat rész-letes tárgyalását.

A 18. szakaszról Peyer Károly a kérte és nyílt szeméremtel a s. k. e. tanácskozási képesség megállapítását kérte és mivel a teremben csak har-mincöt képviselő volt jelen, az el-nök félbeszakította az ülést é szü-netet rendelt el, amely után Peyer elmondta beszédét.

Utána Buday Dezső arra kérte a minisztert, hogy a GyOSz két man-dátumát az iparosok képviselőinek juttassák.

Várnai Dániel, Fröhwrth Mátyás és Esztergályos János szólott hozzá a szakaszhoz.

Majd Scitovszky Béla belügymi-niszter válaszolt az elhangzott fel-szólalásokra.

— Az érdekképviseleti rendszer-ekben a törvényben nem novum — kezdí szavait. — Megtaláljuk ezt a fixtémát már a felsőházi törvényben is.

A vitézek megtiszteltetése

Szakszerűség szempontjából van szükség az érdekképviseleti szak-emberek bevonására és így alakult ki az összes felsorolt érdekeltségek képviselete. A Vitézi Szék képvise-lete nem tagadom, érzelmi momen-tum, megtiszteltetésben kívánunk ré-szesíteni a hagyományos magyar vitézséget. Kifogásolták egyes szö-nokok, hogy hiányzik a munkásság képviselete. A szociáldemokrata párt, amelyről nem kívánom, hogy rövid életű legyen, minden bizony-nal kellőképpen és kellő sulyal fog-ja képviselni a munkásság érdekeit a fővárosnál. Ezért nem tartom szük-ségesnek, hogy külön intézkedéseket vegyünk fel erre vonatkozóan a ja-vaslatba.

Kabók Lajos: Gyenge érvelés!

Scitovszky Béla belügyminiszter: A felhozott érvekkel szemben elég erős. (Zaj a szociálistáknál, helyes-lés a jobboldalon.) Ezután a keres-kedelmi és iparkamara, valamint a GyOSz érdekképviseleteivel kap-

csolatlan elhangzott felszólalásokra válaszolt a miniszter, majd rátért a kérdésnek leglényegesebb pontjára. — Azt tudniillik, hogy az érdekképviseleti testületek maguk küldjék ki képviselőiket, vagy pedig, hogy a törvényhatósági bizottság válassza ki a képviselőket az érdekeltségi grémiumok sorából.

— Azon az eredeti állásponton ál-

Kavarodás egy szavazás körül

Az elnök ekkor, úgy, mint az ed-digi szakaszoknál is, közli a Ház tagjaival, hogy először az eredeti szöveggel szembeállítja az összes indítványt és bekezdéseket teszi fel a kérdést szavazásra. A Ház ehhez hozzájárul.

Az első bekezdésnél az elnök fel-teszi a kérdést, elfogadjá-e a Ház az eredeti szöveget, szemben az összes indítványokkal, mire feláll a balközé-phen ülő keresztény párt, középen az egységspárt padosaiból Kozma Jenő, Déry Géza és még többen, de felállnak a jobboldalról is többen, akiknek Erdélyi Aladár izgatottan magyarázza, hogy tulajdonképpen a miniszter ellen szavaznak.

Petrovác Gyula és Buday Dezső boldogan kiáltják a baloldalon ülők-nek:

— Többség, többség!

Az elnök ekkor elrendeli, hogy azok álljanak fel, akik az eredeti szöveget nem fogadják el.

Már ekkor látszott, hogy azok, akik nemmel szavaznak, köztük az ellenzéki polgári pártok tagjai is, ki-sebbségben maradnak.

A szociáldemokrata párt tagjai kö-zül többen vannak bent a teremben, de a szavazásban nem vesznek részt, pedig felszólalásaikban ők is azt az álláspontot védték, amennyiben egy-általában törvénybe iktatják az ér-dekképviseleti rendszert, amit a mi-niszter is elfoglalt.

Fábán Béla és Szilágyi Lajos hiá-ba szólnak rá a szocialista képvise-lőkre, azok nyetve válaszolják:

— Mi mind a két szöveg ellen va-gyunk!

Állandó nagy zaj van a Házban, a

lok. — mondotta a belügyminiszter — hogy maguk az érdekképviseletek döntsék el, hogy ki képviselie őket.

A belügyminiszter beszéde befeje-zével kérte Erdélyi Aladár és F. Szabó Géza indítványának elfogadását. Amennyiben a Ház ezt a javaslatot nem fogadná el, úgy kéri Halász Mó-ric és Csák Károly közös indítványá-nak elfogadását.

baloldaltól Szilágyi Lajos és Fábán Béla többször kiáltják Czettler elnök felé:

— Nem érvényes a szavazás, a szociálisták nem szavaztak!
Erdélyi Aladár: Aki a teremben van, az köteles szavazni!

Fábán zavart csinál

Az általános nagy zajt tulharsogja Fábán Béla éles hangja:

— Szót kérek a házszabályokból!
Elnök hosszasan rázza a csengőt, de nem tudja a rendet helyreállítani, majd így szól Fábánhoz:

— Szavazás közben nem lehet szót kérni.

Fábán Béla: De szót kérek!
Elnök: A képviselő urnak kötelessége az elnök rendelkezéseivel alkalmazkodni.

Fábán Béla: Az elnöknek kötelessége a házszabályokat egyformán alkalmazni.

Elnök: Megvonom a szót a képviselő urtól!

Az állandó nagy zaj folyton tart és ezt az alkalmat a szocialista képviselők arra használják fel, hogy kimenjenek a teremből. Az elnök közben ennunciálja, hogy a Ház 36 szavazattal 22 ellenében az eredeti szöveget fogadta el.

A következő bekezdésnél, amikor az elnök felteszi a kérdést szavazásra, még mindig tovább tart a zaj.

F. Szabó Géza a kérdés feltevésé-hez kér szót és hivatkozik arra, hogy a Ház előbb az összes indítványokat bloc elvetette. Amikor F. Szabó Géza megkezdi a felolvasását.

Fábán a helyéről felugorva, kiáltja az elnök felé:

— Nekem miért nem adta meg a szót? (Általános nagy zaj.)

Elnök: Szavazás közben nem lehet

a házszabályokhoz szót kérni. A képviselő ur pedig most a kérdés feltevéséhez kért szót. (Taps és éljenzés a keresztény pártban.)

F. Szabó Géza kéri az elnököt, tisztázza azt a kérdést, hogy a szavazás az egész szakaszra, vagy csak az első bekezdésre vonatkozott-e.

Elnök: megállapítja, hogy a szavazás csak az első bekezdésre vonatkozott.

Fábián Béla ugyanezen a kérdés feltevéséhez kér szót, amit az elnök megad.

— A házszabályok értelmében — mondja — az összes jelenlévő képviselőnek kötelességük a szavazásban résztvenni.

Szilágyi Lajos: Aki kivonja magát az gyáva, mint most a szociálisták.

Fábián Béla: A házszabályok szerint ha nem szavaznak a jelenlévő képviselők, az egész szavazás érvénytelen. Bejelentem, hogy a szociáldemokrata párt tagjai bent voltak a teremben, de nem szavaztak és így a szavazás érvénytelen.

Gulyás felkiáltások a keresztény pártban: Ah! Ah!

Scitovszky Béla belügyminiszter emelkedik most szólásra:

— A szavazásnál a kérdést úgy kell feltenni, hogy a képviselők igenel, vagy nemmel szavazhassanak. Most azonban úgy tételt fel a kérdés, hogy az első bekezdéssel szemben az összes indítványokra történő szavazás, csak hogy az elfogadott eredeti szöveggel szemben a módosító indítványokat is szavazásra kellett volna feltenni.

Ezért kérte beszédében is azt, hogy ha az F. Szabó Géza indítványát nem fogadja el a Ház, akkor a Halász Mór és Csák Károly módosító indítványát fogadja el. Kéri az elnököt, ejtse módját annak, hogy ezt a szavazást ilyen értelemben módosítsák.

Az elnök ekkor az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet alatt a képviselők a folyósón tárgyalták a szavazás módját.

Az ülés megnyitása után újból Scitovszky Béla belügyminiszter szólalt fel. Rámutatott arra, hogy a harmadszori olvasás előtt a bizottság által az ellenmondás korrigálható lesz stílus módosítással. Be kell ismernie, hogy tévedett, amikor azt mondta előbbi beszédében, hogy az összes indítványokra szavaztatott az elnök, mivel az első bekezdésre vonatkozó indítványokra

Szabályos volt a szavazás

Czettler Jenő elnök hangsúlyozza, hogy teljes precizitással tette fel a kérdést. Miután ketten már hozzászóltak a kérdés feltevéséhez, többnek nincs joga felszólalni. Tény, hogy a házszabályok kimondják, hogy aki jelen van, az köteles szavazni, azonban a képviselőházi elnök nem lehet egyuttal jegyző és nem konstatálhatja, hogy mindenki szavazott-e. **A szavazás szabályszerű volt, a határozatot kihirdette és ennek visszavonására nem hajlandó.**

A szociálisták az elnök felé kiáltják: A tanácskozással szünet idő letelt, nem lehet tovább szavazni!

Az elnök ezután napirendi javaslatot tesz és indítványozza, hogy a Ház legközelebb kedden délelőtt 10 órakor tartsa meg ülését. A Ház el is fogadja az elnök napirendjét, amelyhez Fábián akar most felszólalni. Az elnök kijelentette ekkor, hogy a napirendhez hozzászólani nem lehet, mert a Ház már határozatot hozott.

Fábián Béla erre a házszabályokhoz szólal fel.

— Az elnök két házszabálysértést követett el, — mondja Fábián. Először azzal, hogy az ellenpróba befejezése előtt hirdetett határozatot, másodsor azzal, hogy a szavazásra vonatkozó házszabályszakaszt sértette meg, amikor a szociálisták mindkét szavazás alatt ülve maradtak. Új szavazást kér.

„Nem az iskolában vagyunk“

Allandó nagy zaj közben válaszol most Czettler Jenő elnök.

Két házszabálysértéssel vádolt meg a képviselő ur. Az egyik vádra már válaszoltam Gál Jenőnek. Semmi kedvem sincs arra, hogy megismételjem válaszomat. **Nem az iskolában, hanem a parlamentben vagyunk. (Nagy zaj.)** Álláspontomat megváltoztatni nincs semmi okom. A második vádra pedig azt kell válaszolnom, bocsánat a kifejezésért, hogy a képviselő ur rosszhiszemű.

Az elnök szavait óriási lármával fojtja el. Szilágyi Lajos, Pakots József, Bródy Ernő, Gál Jenő és Fábián Béla ötösen olyan zajt csapnak, hogy egy szót sem lehet érteni nemcsak az elnök beszédéből, de még a közbekiáltásokból sem.

tette fel a kérdést.

Gál Jenő arra hívja fel az elnök-ség figyelmét, hogy házszabályok értelmében minden képviselő, aki az ülésteremben jelen van, köteles szavazni, de a szociáldemokraták nem éltek a szavazás jogával.

Szilágyi Lajos: Laptottak!

Farkas István: Nem laptottunk, de nekünk nem kell az érdekképviselet.

Gál Jenő figyelmébe ajánlja az elnöknek, hogy a szavazási aktus az elmondottak következtében érvénytelen.

— Nincsen joga az elnöki székből ilyent mondani! Tessék lejönni. Elődei mindig lejöttek, ha polemizálni akartak!

Ezek a közbekiáltások kihallatszottak a nagy lármából, amelynek megszüntével Czettler Jenő így folytatta:

— Az elnöki székből kell tisztáznom ezt a kérdést, mivel, mint elnököt vádoltak meg házszabálysértéssel.

— A második vádra az a vála-

szom, hogy még számszerűleg is kihirdettem a szavazási arányt, tehát nem előzőleg, mint Fábián Béla képviselő állítja.

A szociálisták „leszavazták“ a minisztert

Ezután Farkas István tiltakozik az ellen, hogy Szilágyi Lajos azt a kijelentést tette a szociáldemokratákra vonatkozólag, hogy meglapultak. Ők nem lapultak meg, csak nem akartak a miniszternek szolgálatot tenni és most el is érték, hogy a minisztert leszavazták.

Rassay Károly: Na, mondja már! (Derültség.)

Wolff Károly szintén a házszabályokhoz kért szót.

— Az bizonyos, — mondja — hogy mindenkinek kötelessége a szavazásban résztvenni, de ez csak személyekre vonatkozóan juthat következményekkel és nem a szavazás eredményére, mert ilyen körülmények között, ha a szavazást megsemmisítenek, az egész alkotmány összedőlne. (Éljenzés és helyeslés a balközépen.)

Az ülés negyed három órakor ér véget.

A hétfői főgondnok választáson mindenki dr Vásáry István polgármesterre fog szavazni

Nem lesz közfelkiáltásos választás, hanem kerületenként kell szavazni

Debrecen református közönségének óriási többségében az a felfogás alakult ki az egyházi főgondnok választással kapcsolatban, hogy erre a nagy és szép tisztségre csak egyetlen jelölt van, még pedig dr Vásáry István polgármester s így szó sem lehet arról, hogy hétfőn szavazni is kelljen, hanem közfelkiáltással, egyhangulag ejtik meg a választást. Most azonban az utolsó órákban kitűnt, hogy a közfelkiáltásos választás helyett szavazást kell megejteni.

A dr Vásáry István polgármester megválasztása érdekében működő hatalmas tábornak tudomására jutott, hogy néhány ember zavarkeltés céljából szavazást akar provokálni és arra számítanak, hogy az a tízezer szavazásra jogosult református választó abban a hitben, hogy szavazásra úgy sem kerül sor, távol marad s így ha mást nem is érnek el a zavarteszés, csak annyit akarnak, hogy a tízezer emberből csak néhány száz szavazzon le.

Eppen ezért dr Vásáry István megválasztásáért dolgozó tábor arra kér minden református polgárt, hogy aki csak megkapja dr Vásáry István nevével ellátott szavazólapot, minden körülmények között jelenjék meg a Nagytemplomban és utána okvetlenül szavazzon le azon a helyen, ahol az ő egyházszerint szavaznia kell.

Külön kéri a választókat, hogy szavazataikat még a reggeli órákban, de legkésőbb délelőtt folyamán szíveskedjenek leadni.

A szavazás reggel nyolc órakor kezdődik és megszakítás nélkül délután 4 óráig tart.

A tíz egyházszerhez tartozó választópolgárok a következő helyeken adják le szavazatukat:

I. A csapóutcai egyházszerben a Csapó-utca 46. sz. a, református iskola.

II. A péterfautcai egyházszerben az egyházi tanácsterem (Kálvin-tér 17. szám.)

III. A mesterutcai egyházszerben az egyházi iroda (Kálvin-tér 17. sz.)

IV. A piacutcai egyházszerben a Miklós-utca 12. szám alatti református iskola.

V. Az ispotályi egyházszerben az ispotályi református iskola.

VI. A homokkerti egyházi körzetben a homokkerti református iskola.

VII. A Kossuth-utcai egyházszerben a Kossuth-utca 52. szám alatti református iskola.

VIII. A nyilastelepi egyházi körzetben a nyilastelepi ref. iskola.

IX. Az Árpád-téri egyházszerben a Rakovszky-utcai ref. iskola.

X. A csapókerti egyházi körzetben a csapókerti ref. iskola.

Minden egyháztag a saját egyházszerében szavaz, a homokkerti, nyilastelepi és csapókerti önálló egyházi körzetek részére külön szavazó helyiség jelöltetett ki a fentiek szerint.

A VENDÉGLŐ SZAKOSZTÁLY ÜLÉSE

A debreceni vendéglős szakosztály pénteken délután az Ipartestületben ülést tartott, amelyen ismét egyhangulag megválasztották a régi tisztségűket. A szakosztályi ülésen Dalman Ferenc elnököt, a választás értelmében az elnök és az alelnök az Ipartestület elöljáróságának tagjaivá lettek. A szakosztályi ülés után összejövetel volt a Dalman-féle vendéglőben.

A Nyírség Mezőgazdasági és Ipari R. T.

nagybtykai kertészete feloszlik s a meglévő 1—2—3—4 éves legkülönbözőbb fajtájú

gyümölcsfa csemeték, továbbá vadalanok, díszbokrok, cserjék, élővirágok, a legváltozatosabb színárnyalatú pompás teljes orgonák, 3 éves kanadai nyárfák a legolcsóbb áron kiárusítatnak.

Posta és vasutállomás
Ujfehértó.

Nyiregyházáról rendszeres autóbusszjárat. Érdeklődők elé levélbeli értesítésre nagybtykai intézőségünk az állomásra kocsit küld

Gazdasági, konyhakerti és virágmagvak

beszerzésénél ügyeljünk arra, hogy azok

„Kontsek-félék“

legyenek, mert ez esetben minden gazda, kertész és háziasszony biztosan meg lesz kímelve a csalódásoktól.

Az igazságügyi orvosi tanács megállapította, hogy megfojtották Forgács Annát

Szenzációs fordulat Erdélyi Béla bűnügyében — Áprilisban lesz a gyilkossági bűnper táblái tárgyalása

Budapest, március 7. Egy esztendővel ezelőtt fejeződött be az utóbbi évtizedek legizgalmasabb tárgyalása, az Erdélyi-per. A Schandl-tanács bűnösnek mondotta ki Erdélyi Bélát feleségének, Forgács Annának meggyilkolásában és ezért életfogytiglani fegyházra ítélte.

A nagy gyilkossági per iratai a budapesti tábla Kállay-tanácsához kerültek. Degré Miklós, a tábla elnöke maga elnökölt a Kállay-tanácsban, amely mielőtt főtárgyalásra tüzte volna ki az ügyet, úgy döntött, hogy mivel az orvosszakértők és az ellenőrző orvosszakértők véleménye között áthidalhatatlannak látszó ellentétek vannak, azért a legfőbb magyar orvosi hatóságnak, az igazságügyi orvosi tanácsnak véleményét ki kéri.

A határozat folytán a tábla az iratokat elküldte az orvosi tanácshoz.

Az igazságügyi orvosi tanács hónapokon át tartó vizsgálat után február 27-én megszerkesztette véleményéről szóló jegyzőkönyvét, amelyet Verebely Tibor dr. elnök és Ritoók Zsigmond dr. jegyző írt alá.

Ez a jegyzőkönyv ma érkezett le a törvényszék Schandl-tanácsához és Schandl elnök már ma is küldte a királyi ítélőtábla Kállay-tanácsához.

A szakvélemény szenzációs megállapításokat tartalmaz. Az igazságügyi orvosi tanács véleménye nemcsak megerősíti mindenben Kenyeres és Minich professzor szakértői véleményét, hanem ezen túlmenően még olyan megállapításokat is tartalmaz, amelyek most már kétségtelenné teszik Erdélyi Béla bűnösségét.

Az igazságügyi orvosi tanács leszögezi azt a véleményét, hogy Forgács Annát veronállal elbódították, majd megszinegelték, tehát halálát fojtogatás okozta. A vélemény a zsinog méretét is megadja. E szerint öt milliméter vastagságú zsinoggal történt a megfojtás.

Az orvosi tanács megvizsgálta a nyakbőr-darabokat is és ennek a vizsgálatnak alapján jutott arra a megállapításra, hogy a halál fojtogatás következtében állott be. Az ellenőrző orvosszakértő a büntetőtörvényszék előtt ezzel kapcsolatban azt a véleményét adta elő, hogy a zsinoggal való megfojtást nem lehet megállapítani, mert hiszen a nyakbőr-preparátumon nem találhatók meg azok a véres pontocskák, amelyek hurkolásnál feltétlenül jelentkeznek. Az igazságügyi orvosi tanács azonban a legminimálisabb vizsgálat után megállapította, hogy ezek a vérző pontocskák, ha elmosó-

dottan is, de feltétlen bizonyossággal megtalálhatók a nyakbőr-darabokon.

Részletesen foglalkozik ezután az igazságügyi orvosi tanács a mérgezés vádjával is és megállapítja, hogy ez is bebizonyítást nyert. Annak idején Forgács Anna, amikor Budapesten mérgezés tünetei közt feküdt a szanatóriumban, néha jobban volt, néha rosszabbul. Az ellenőrző szakértő erre hivatkozott véleményében. Az igazságügyi orvosi tanács ezzel kapcsolatban leszögezi most azt, hogy mérgezés esetén ilyen fluktuációk elő szoktak állni. Hogy pedig Millstadtnak szintén megmérgezték Forgács Annát, erre bőséges bizonyítékot szolgáltatnak a belekben talált veronáladagok.

Beható vizsgálat tárgyává tették a holttesten talált külső sérüléseket is. A védelem ugyanis az ellenőrző

orvosszakértő véleményére támaszkodva hangoztatta, hogy azok a sérülések, amelyek különösen a nyakon voltak nagy számmal, a millstadti szakadékból való zuhanás következtében keletkeztek. Az igazságügyi orvosi tanács most megállapítja, hogy ezeket nem a zuhanás okozta, hanem a sérüléseket fojtogatás nyomainak kell tekinteni. A rendkívül érdekes és a bűnügy szempontjából igen fontos szakértői véleményét a királyi törvényszék még a mai napon sürgősen felterjesztette a királyi ítélőtáblához és most már semmi sem áll útjában annak, hogy néhány hét múlva, valószínűleg április elejére, felebbviteli tárgyalásra tüzzék ki Erdélyi Béla bűnügyét.

A felebbviteli tárgyaláson Degré Miklós dr. a tábla elnöke személyesen fog elnökölni.

A tisztviselők nyugdíj ügyében leszavazták a Tardieu-kormány egyik miniszterét

Páris, március 7.

A Tardieu-kormány ma délelőtt a kamarában súlyos vereséget szenvedett. A pénzügyi törvény egyik szakaszának tárgyalásánál Germain-Martin költségvetési miniszter a pénzügyi bizottságban új szakasz beiktatását kérte. Eredeti szövegében a szóbanforgó szakasz úgy szól, hogy a köztisztviselők fizetésének emelése esetén automatikusan emelkednek a nyugdíjak is. Germain-Martin ezt a szakaszt olyképpen akarta módosítani, hogy a köztisztviselők fizetésemelése a nyugdíjaknál csak kisebb arányban éreztesse hatását.

A pénzügyi bizottság ezt a módosítást nem fogadta el, ép ezért Germain-Martin a kamara mai ülésén azt a javaslatot tette, hogy küldjék vissza az egész szakaszt a pénzügyi bizottsághoz. A kamara azonban ezt az indítványt 320 szavazattal 268 ellenében elutasította és a kifogásolt szakaszt eredeti szövegében fogadta el. A nyugdíjasok tehát a jövőben éppoly mértékben részesülnek fizetésemelésben, mint az aktív köztisztviselők.

Miután Germain-Martin nem vetette fel a bizalmi kérdést, a kormány leszavazásának nem lesznek következményei.

Fényes ünnepség keretében iktatták be báró Vay Lászlót Bihar vármegye főispáni székébe

Hadházy Zsigmond főispán és Vásáry polgármester is részt vett a beiktatáson

Berettyóújfalun, március 7.

Csonka Biharvármegye pénteken iktatta Vay László bárót a főispáni székbe fényes ünnepségek között.

Berettyóújfalun lelkesen készült az ünnepségre. A község házait fellobogózták, csapatok vonultak fel a vármegyei házra, egymásután jelentek meg a leventék, tüzoltók, iskolás-gyermek, a magyar ruhába öltözött leányok, a cserkészek csapatai, hogy méltóképpen fogadhassák a községbe érkező Vay László bárót.

Háromnegyed 11 órakor érkezett autón zsákai birtokáról báró Vay László a feleségével, míg egy másik autón Bethlen Pál gróf, Biharvármegye törvényhatósági bizottsági tagja jött meg. A vármegyei ház előtti téren Pózsár István községi főbíró üdvözölte Vay László bárót, majd Szekszay Irén, a községi főjegyző magyar ruhába öltözött leánya csokrot nyújtott át a főispán feleségének. Bent a vármegyei ház csarnokában Fráter László alispán fogadta a vármegyei tisztikar és a megyebizottsági tagok élén báró Vay Lászlót.

A vármegyei házról az ünnepelő közönség a református templomba vonult, ahol Hajdu Gyula református lelkész tartott istentiszteletet és mondott magasan szárnyaló beszédet. Istentisztelet után a vármegyei házban megkezdődött az ünnepi gyűlés, amelyen megjelentek Miskolczy Pál felsőlőrázi tag, Pekár Gyula, dukai Takács Géza, Fráter Jenő ny. altábornagy, Krüger Aladár és Morvay Zsigmond biharvármegyei országgyűlési képviselők, Almásy Sándor főispán és Alexander Imre alispán Szolnok, Erdőhegyi Lajos főispán és Mikócz László alispán Szabolcs, Hadházy Zsigmond főispán és Rásó István alispán Hajdu, Stricher Károly alispán Szatmár, Hoffmann Sándor főjegyző Békés vármegye, Benes Kálmán polgármester Nyíregyháza és Vásáry István polgármester Debrecen város képviselőiben.

Fráter László alispán nyitotta meg a közgyűlést, majd Molnár Imre dr. vármegyei főjegyző felolvasta a Feilitzsch Berthold báró volt főispán fel-

mentéséről szóló kéziratot. Krüger Aladár országgyűlési képviselő melegen szavakkal bucsúztatta a távozó főispánt. Az új főispán kinevezéséről szóló kézirat felolvasása után Miskolczy Pál vezetésével küldöttség indult Vay László báróért. Mikor Vay László báró a terembe lépett és elfoglalta helyét, hatalmas éljenzés zúgott fel.

A főispán ezután letette a hivatalos esküt, s az általános üdvözlések után általános figyelem között elmondotta installációs beszédét.

— A személyem iránt megnyilvánuló bizalom — mondotta — fokozott erőt ad arra, hogy kötelességemet hiven teljesítem és résztvegyek a reorganizációs munkában. Ezáltal programot nem adok, csupán arra utalok, hogy mintaképpen Bethlen István gróf, akinek politikájával teljesen egybeferettem.

A miniszterelnök nevének említésénél hatalmas éljenzés töltötte be a termet.

Vay báró főispán ezután megemlékezett a közigazgatási reformról, amely új vérkeringést visz a törvényhatóságok életébe. Az új törvény demokratikus alapokra fektette a vármegyét, de gondoskodott arról, hogy a vármegye vezetése az eddigi kezében maradjon meg.

— A demokratikus haladás mellett bizonyos korlátozásokra volt szükség, nehogy, amint a múlt szomorú eseményei során láttuk, a demagógia uralkodhassék a vármegyében.

Vay László báró azzal a reménységgel fejezte be beszédét, hogy mihamarabb üdvözölhetjük a jobb jövőt.

Bethlen Pál gróf állott fel ezután szólásra. Nagy reménységet fejt ki a vármegye közönsége Vay László báró tevékenységéhez. — mondotta — mert a közérdek szempontjából nincs szerencsésebb dolog annál, mintha a legfőbb alkotmányos tényezők bizalma találkozik a nagyközönség bizalmával.

Vay László báró viharos éljenzése közben berekesztették a közgyűlést, majd a küldöttségek hosszú sora járult a főispán elé, hogy üdvözölje beiktatása alkalmából. A küldöttségek fogadása után a Levente Ház nagytermében ünnepi ebédre gyűltek össze.

KONYHAKÉSSEL LESZURTA LEÁNYÁT ÉS FELAKASZTOTTA MAGÁT

Baja, március 7.

A Halasi-szőlőhegyen Mig Vendel 63 éves gazdálkodó konyhakéssel megfojtotta Vilma nevű leányát. A leány segítségért kiáltott, mire a szomszédok odaszítek. Mikor beléptek az ajtón, Mig Vilmát hatalmas vértöcsében életveszélyes sérülésekkel a földön fekvő találták. Mig Vendel a mestergarudára akasztotta fel magát és mire levették már halott volt. Tettét elmezavarában követte el.

Állami ellenőrzés!

Rhode Island Red vértiszta fajbaromlitép

Előjegyezhető napos csibék és fajtojások.

M. Kiv. Hadiárva-intézet Tokaj.

A Tiszántul egyellen legolcsóbb ker. politikai napilapja

DEBRECENI UJSÁG

HESZBWFOLD

Egyesszám ára 10 fillér.

Mindenütt kapható!

Exhumálást rendelt el Hajduszoboszlón a debreceni vizsgálóbíró

(A D. U. tudósítójától.)

Hajduszoboszlóról jelentették a debreceni ügyészségnek, hogy Dede Gáborné ottani lakos a múlt év december 27-én meghalt. El is temették, most azonban feljelentés érkezett a szoboszlói rendőrséghez, hogy Dede Gáborné halála szülés következtében állott be, még pedig úgy, hogy a szülésznő a kezeléskor helytelenül járt el. A jelentés alapján dr.

Preineszberger Jenő vizsgálóbíró elrendelte Dede Gáborné holttestének exhumálását és a boncolás megejtését dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő kíséretében pénteken délután kiszállott a helyszínre.

A boncolás eredményétől függ, hogy szükséges-e levezetni a bűnvádi eljárást a feljelentésben gyanúsított szülésznő ellen.

Rádiókihágás miatt nyolc egyént ítelt el a debreceni rendőrség

A Rádióhírmondó közölni fogja a rádiókihágás miatt elítéltek neveit

(A D. U. tudósítójától.)

A debreceni rendőrség kihágási ügyosztálya legutóbb 8 egyén ellen indított rádiókihágás miatt eljárást. Az újonnan indított 8 rádiókihágási ügyben pénteken tartották meg a debreceni rendőrség kihágási ügyosztályán a tárgyalást, amelynek eredményeképpen mind a 8 egyént elítélték pénzbüntetésre.

Sok debreceni rádiótulajdonos ugyanis elmulasztja a rádióelőfizetési díj beküldését s mikor a posta bevonja az engedélyezési okiratot, el-

hanyagolják az ügy elintézését. Ilyen esetekben aztán a posta kényszerül feljelentést tenni a rádiókihágást elkövetők ellen.

Pedig ezeknek a rádiókihágásoknak meglehetősen súlyos következményeik vannak, mert pénzbüntetést szabnak ki velük szemben, rádiójukat elkobozzák, nevüket pedig nyilvánosságra hozzák a Rádióhírmondóban. Telát minden rádiótulajdonosnak érdeke, hogy a rádiórendelet szabályait pontosan betartsa, nehogy kihágást kövessen el.

Röser papa is amnesztiát kért a hamis bizonyítványok ügyében

Budapest, március 7.

Egy héttel ezelőtt hivatalos kommuniké jelent meg arról, hogy a Röser-féle hamis bizonyítványok ügyében megindult bűnügyben csak harmányolc esetben emelt vádat az ügyészség, míg a többiek ellen — kétszázon felül — megszüntetik a vizsgálatot. A hatalmas komplexumu bűnügynek ez a szenzációs fordulata érthetően nagy izgalmat keltett az érdekeltek között, akik mindaddig bi-

zonytalanságban vannak sorsuk felel, mert még senki sem tudja, hogy melyik kategóriába tartozik.

Itt említjük meg, mint az ügy egyik érdekességét, hogy Röser A. Edvin, a nagy bűnügy elsőrendű vádlottja, védője, Weisz Ödön utján kegyelmi kérést juttatott az igazságügyminiszter elé. Ebben a beadványban közérdekre való tekintettel pertörletet sürget a hamis bizonyítványok ügyében.

A CFR. egyik tisztviselője követte el a bukaresti személyvonat elleni merényletet

A bukaresti személyvonat ellen elkövetett merénylet ügyében szenzációs leleplezést tett a rendőrség. Megállapította, hogy Ploestiben szervezett banda alakult azzal a céllal, hogy minden lehető alkalommal merényletet kövessenek el az államvasutak ellen. A szervezet élén egy nő állt, aki tisztviselője a CFR-nek. A leleplezést tisztán a véletlennek köszönheti a rendőrség. A merénylet

helye körül megtartott helyszíni vizsgálat alkalmával női zsebkendőt találtak, amelybe monogram is volt varrva. A zsebkendőt valószínűleg a bomba elhelyezésekor ejthette ki a táskájából, vagy zsebéből a merénylet. A monogram betűiből állapították meg, hogy a zsebkendő a ploesti állomás egyik tisztviselőjének a tulajdonát képezte. A tisztviselőt letartóztatták.

Mauthner

világhírű konyhakerti-, virág- és gazdasági magvai megérkeztek.
Ha Mauthner-magot vet, nem csalódhat. Kapható:

Telefon: 13-49.

Pállfynál,
Kossuth-utca 7. sz.

CÉGEM

jó hírnevével nem tartom összeegyeztethetőnek, hogy hangzatos reklámokkal alkalmi árusításokat rendezzek. Üzleti elvem állandóan olcsón árusítani, akár készpénzizetés, vagy hitelezés mellett. Ügyelék arra nagyon, hogy csak jó minőségűek hozzak forgalomba. Kérem a t. vásárló közönséget, győződjön meg, hogy bármely cikket, mint **HARISNYAT, KÖTÖTTÁRUT, CIPÓT, FÉRFI ÉS NŐI RUHASZÖVETET, VÁSZNAT, NŐI KÉZIMUNKÁT** és hozzávaló anyagot stb. **LEGOLCSÓBBAN** vásárolja

Benyáts Emil áruházában
Debrecen, Tisza-palota.

Újabb bombamerényletek Szerbiában

A macedon forradalmi bizottságnak terrorisztikus akciója újabb bombamerénylettel folytatódott. Tegnap este hat órakor Krivapalánka dél-szerbiai városka főterén két állig felgyverkezett férfi, bizonytalán macedon komitácik, bombát dobtak a kávéház elé. A kávéház helyisége erősen megrongálódott, de emberéletben nem esett kár.

Krivapalánka csendőrsége üldözőbe vette a merénylőket, akik azonban állandóan tüzeltek. Az egyik csendősúlyosan megsebesült.

Ma reggel azután a városka határában folyó Krivareka folyócska partján megint felrobbant két pokolgép. Ezek azonban nem okoztak kárt. Kétségtelen, hogy ezt a két bombát is a merénylők hagyták vissza.

A szentpáli oláh cigányok agyonverték a vajdajelöltjüket

Kolozsvár, március 7.

Szentpál község alsó és felső részében lakó oláh cigányok vajdaválasztásra gyűltek össze. Az egyik vajdajelölt hívei összeverekedtek az új jelölt Rudikán György pártjával és az új jelöltet agy-

ba-főbe verték, hogy az teljesen szétroncsolt fejjel és összetört tagokkal holtan maradt a választás színhelyén. Még öt súlyos sebecsült, áldozata is volt a vajdaválasztásnak.

Lemondott a német birodalmi bank elnöke

Berlin, március 7.

A berlini értéktőzsdén a kora délutáni órákban közvetlenül a zártauli árfolyamok megállapítása előtt riasztó hírek terjedtek el, amelyek szerint dr. Schacht, a birodalmi bank elnöke lemondott.

A híreszteléseket hivatalosan még nem erősítették meg, miután azonban a nagybankok igen nagy eladásokkal szerepeltek, bizonyosra veszik, hogy a birodalmi bankelnök lemondásának hírére még a mai délután folyamán hivatalosan is megerősítik.

Berlin, március 7.

A birodalmi gyűlésen a Jung-törvénynek második olvasása során Moldenhauer birodalmi pénzügyminiszter

beszéde folyamán rátért Schacht dr lemondási szándékára és erre vonatkozólag a következőket jelentette ki:

— Önök tudják, hogy a birodalmi bank elnöke és a birodalmi kormány között nézeteltérések vannak a hágai egyezmény értelmezésén kívül. Ezek azonban a birodalmi bank elnökségének függetlenségét semmiképpen sem érintik. A birodalmi kormány a legesélyesebb mértékben sem gyakorol nyomást az elnökre a visszalépés dolgában.

Schacht a Young-tervért nem akar felelősséget vállalni, ebből levonja a konzekvenciákat és visszalép. Utódját a főtanács választja, melyben a kormány nincsen képviselve.

Tornádó elpusztított egy amerikai községet

Newyork, március 7.

A Louisiana állambeli Harris községből érkezett jelentés szerint a község nagy része tornádó következtében elpusztult. Két személy meghalt, harminc megsebesült.

Bányalégregbanás 11 halottal

Charleroid, március 7.

Havas. Maicelle közelében az egyik szénbányában ma reggel bányalégregbanás történt, 11 bányász meghalt, 11 pedig súlyos égési sebet szenvedett. Az egyik sebesült délután a kórházban belehalt sérüléseibe, négy másik sebesült állapotát életveszélyesnek ítélték.

204/1930. Vgh.

HIRDETMEY.

A hortobágyi tájfaixa ménesbe felveendő kancák párosítását a lótenyésztési bizottság március hó 12. napján, szerdán reggel 8 órakor a baromvásártéri mázsaház előtt fogja eszközölni.

Felhívtnak tehát azon lótartó gazdák, akik kancáikat a tájfaixa ménesbe akarják beosztani, hogy fenti napon, időben és helyen a kancáikat 1 éves kancacsikóikkal együtt a bizottsági megsejmlélés és párosítás végett vezessék elő. Elő nem vezetés esetén a tájfaixa ménesbe felvételnek helye nincs.

Debrecen, 1930 március 7.

Városgazdai hivatal.

Széleskörű társadalmi mozgalommal, állami szubvencióval, a mozika és a rádió igénybevételével kell megoldani a színházválságát

A színház krízisének ügyében elkészültek a színházi albizottság javaslatai

Debrecen, március 7.
(A D. U. tudósítójától.)

A város közművelődési bizottsága tudvalevőleg egy széleskörű bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy ez készítsen javaslatot az ország vidéki színházainak megmentésére. A bizottság pénteken délután 12 órakor dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok szobájában, dr. Csűrös Ferenc elnöklété alatt ülést tartott, amelyen részletesen foglalkozott az eléje szabott problémával.

Országos színházsegítő alap

Mindenekelőtt Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok terjesztette elő az általa kidolgozott rendkívül alapos

és megindokolt memorandumot, mely az ország vidéki színházainak megmentését célozza. Ennek a javaslatnak lényege az, hogy Debrecen város indítson országos akciót olyan irányban, hogy a mozi, rádió és színház vezetése egyesítessék a kultúrminisztérium kezében és hogy ezeknek felhasználásával segítsék meg a vidéki színházakat. Ha ez bármilyen ok miatt nem volna lehetséges, akkor le kellene mondani az országos színházsegítő alapot, amelynek javára bizonyos esekély százalékkal megadóztatnák a mozi és a rádió jövedelmét is. Ebből az alaphoz azután megfelelően lehetne támogatni a vidéki színházakat. A bizottság dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok javaslatát egyhangulag magáévá tette.

rendszeres és méltányos összegű állami támogatásban részesüljenek.

3. A mozika vigalmiadója részben vagy egészben fordítottassék a színház megsegítésére.

4. A rádió igen nagy jövedelmének egy szerény százaléka jusson szintén a színházalap dotálására.

Társadalmi akció a Csokonai-színház megsegítésére

5. Végül a Csokonai-színház sürgős megsegítése céljából a bizottság társadalmi mozgalmat indít, amely által szervezi a színház barátait, — a kulturintézmények, társadalmi egyesületek, zene- és művésztársulatok körök tagjait —, hogy ez akció révén biztosítottassék anyagilag

a színház programjának irodalmi és zenei értékét jelentő része.

A bizottság tagjai e pont körül hosszas eszmecsere után folytattak, amelynek eredményeképpen az a feljegyzés alakult ki, hogy ez a megalakítandó társadalmi szerv a színházhoz költözve szezon elején irodalmi értékű prózai darabok és operaelőadások előre meghatározott programját állapítsa meg, s ezekre az előadásokra bérletszerűen biztosítsa társadalmi uton a jegyek eladását. Ezzel az egész színház műsora egy kulturális értékű gerincet nyerne s a színház irányában ismét meg lehetne nyerni a magasabb igényű nagyközönség bizalmát és támogatását.

Végül a bizottság megbízta vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt, hogy javaslatának utolsó pontját illyértelmeben dolgozza ki, aminek megtörténte után a színházkérdés egész komplexumával a közművelődési bizottság fog foglalkozni.

Javaslat a Csokonai színház válságának megoldására

Ezután vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály terjesztette elő terjedelmes javaslatát. Ránutatótt arra, hogy a színház — dacára a város áldozatának —, 10 év óta állandóan válságos helyzetben van. Pontos kimutatást terjesztett elő a szubvenció összegéről, amely évről-évre emelkedik.

300.000 pengő szubvenció

Igy a város által nyújtott segély 1920-21-ben 1763 pengő, 1921-22-ben 3430 pengő, 1922-23-ban 6238 pengő, 1923-24-ben 6951 pengő, 1924-25-ben 28.100 pengő, 1925-26-ban 53.886 pengő, 1926-27-ben 49.759 pengő, 1927-28-ban 50.485, 1928-29-ben 60.893 pengő volt, míg az idei évadra előirányzott támogatás összege 54.670 pengő. *Tíz év alatt tehát több, mint háromszáz ezer pengőt fordított a színház támogatására Debrecen városa.*

Színházi válság megoldására követendő példát nyújtott a hatvan év előtt működött Színházi Egyület, mely már akkor kimondotta alapelveként, hogy „dráma, vígjáték, népszínmű, opera és operetta, tapintatos beosztásban, válogatva adassék” s így nyersen kielégítést a közönség minden rétegének igénye, ami egyúttal a műintézet anyagi virágzását is biztosítja. Ha a bizottság azt vizsgálja, mennyiben felelt meg a Csokonai-színház utolsó tíz évi vezetése ezeknek a szempontoknak, erre a legfrappánsabb választ az elmúlt évtized munkastatisztikája adja meg.

1782 operett kilenc év alatt

Eszerint 1920 szeptember 10 óta a kilenc lezárt évad alatt 3037 esti előadás volt, ebből 597 dráma és színmű, 350 vígjáték, 119 bohózat, 141 népszínmű, 48 opera és 1782 operett előadás. Százalékban kifejezve operette 58.7%, dráma 19.7%, vígjáték 11.5%, népszínmű 4.6%, bohózat 3.9%, opera 1.6%.

Bemutatta ezután évadonként is a műfajok megoszlását. Mindezekből az adatokból könnyen megállapítható, hogy a tényleg veszedelmes konkurrenciát jelentő mozgósínházak

és a rádió mellett a színház irányítása is erőteljes revízióra szorul. A statisztika adataiból, valamint az előadott darabok listájából azonnal kitűnik, hogy a műsornak kerek 75 százaléka nemzeti és kulturális szempontból nem jelentett értéket. Annak a felőlgásnak helytelenségét és tarthatatlanságát pedig, amely értéktelen előadásokat az anyagi eredményesség szempontjából tartja szükségesnek, éppen az állandó válság bizonyítja.

Az irányítás megváltoztatására van szükség

A színház tehát nem azért jutott az általános okokon kívül súlyos helyzetbe, mert túlságosan magas művészi művelődési elvárásokat támasztott volna a könnyű szórakozást kereső közönségre, hanem éppen ellenkezőleg, a magasabb igényű publikumot veszítette el könnyű fajsúlyú műsora következtében, valamint elmulasztotta azt a fontos misszióját is, hogy a kevésbé kiművelt rétegek izlését fejlessze és nevelje.

A bizottság tehát a színház támogatásának előfeltételül állapítja meg a rendszerváltozást, amely a Nemzeti Színház és Operaház programját írta maga elé követendő példaképpen, nem pedig a pesti illeti színházak utánzását.

A színház támogatására a következő intézkedések volna szükségesek:

Városi és állami szubvenció, a mozi és rádió igénybevétel

1. A város a lehetőséghez képest biztosítsa az ezidőszerűt megajánlott szubvenciót.

2. A törvényhatósági bizottság indítson mozgalmat a többi egyetemi városokkal karöltve, hogy színházak

Budapest, március 7. Mint ismeretes, a magyarországi textilgyárak az utóbbi időben ismét boesáítottak el munkásokat. Az elboesáított munkások ugyszólván kizárólag magyarok. *Csak a legértékesebb csetben kerül sor külföldi munkás, vagy mester elbocsátására.*

A magyar munkások érdekképviselete most a hatósághoz fordult védelemért. Az illetékes hatóság legközelebb intézkedik is, hogy a mostani állapotnak véget vessen. Szigorú intézkedéssel akarják lehetetlenné tenni, hogy amikor annyi magyar textil munkás van kenyér nélkül, a külföldieket előnyben részesítsék velük szemben.

Annál érthetlenebbnek tartják a textilgyárak eljárását, mert az utóbbi időben nem egyszer fordult elő, hogy nemzetgyalázásért eljárást kellett indítani a külföldről ideszakadt textilipari munkavezetők ellen. Így legutóbb két ilyen munkavezetőt ítélték el fogházbüntetésre és az ország területéről való kiutasításra, mert gyalázták a magyarságot. Az elmúlt napokban az egyik debreceni textilgyár cseh művezetője, Schneeweisz ellen emeltek súlyos vádakat. Azzal vádolják, hogy bántalmazta és gyaláztatta a magyar munkásokat. A vizsgálat ebben az ügyben már megindult. Értesülésünk szerint elsősorban a gyár indított vizsgálatot megvádolt művezetője ellen, de a hatóságok részéről is megtörténtek a szükséges lépések. *Igy a kereskedelmi minisztérium utasította az iparügyi felügyelőséget, hogy erőlyesen vizsgálja meg az ügyet. Ha a cseh művezető ellen emelt vádak beigazolódnak, akkor megvonják tőle a munkavállalási engedélyt.*

A kereskedelmi miniszter szigorú vizsgálatot rendelt el a debreceni Schneeweisz-ügyben

A textilgyárakban foglalkoztatott külföldi munkások ügye egyébként interpelláció formájában legközelebb a parlament elé kerül. Miután a hatóságok minden közbicépése hiába valónak bizonyult, *Tobler János keresztény párti képviselő, a keresztény szociálisták vezére interpellációban hívja fel a kereskedelmi miniszter figyelmét a textilgyáraknak arra az eljárására, hogy az üzemredukciónál csak magyar munkásokat boesáttanak el, a külföldieket azonban megtartják*

Előkészületek március 15. megünneplésére

(A D. U. tudósítójától.)

Debrecen város magyarsága most is a hagyományos fényvel, lelkesedéssel ünnepli meg március 15-ikét, a magyar szabadság nagy nemzeti ünnepét. A város közművelődési tanácsnoka, dr. Csűrös Ferenc már megtette a szükséges előkészületeket. Felkért minden egyházat, hogy március 15-én templomaiban tartson Istentiszteletet. Az Istentiszteleteken küldöttségileg képviselteti magát a városi tanács s megjelennek azokon az összes hivatalok, intézmények vezetői. A város ártírt a társadalmi egyesületekhez is, hogy március 15-én rendezzenek ünnepélyeket s az ifjúság ünnepélyeinek megrendezésére a Tisza István egyetemet szólították fel.

A város ezután is felkéri a lakoságot, hogy március 15-én a házat lobogózza fel.

Itt említjük meg, hogy március 15-ike hivatalos nemzeti ünnep, s így a hivatalokban is munkaszünet lesz ezen a napon.

Menyasszonyi ékszerek

rendkívül nagy választékban, legméltányosabb áron

Engel László, ezelőtt Lőkövits A. és Tsa ékszerésznél
Piac-utca 52. Megyeháza mellett.

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koks, tojásbrikett,
tűzifa és Berentei szén

Retorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-40

ARANY BIKÁ GŐZ- ÉS KÁDFÜRDŐ REGGEL 6-TÓL NYITVA! OLCÓSÓ ARAKI ELSŐRENDŰ PEDIKUR

FEHÉRTÓI DANIEL

KLINIKAI SZÁLLÍTÓ
DÉGENFELD-TÉR 4.
TELEFÓN 11—85. SZ.
TEMETKEZÉSI VÁLLALATÁNAK
TEMETÉSEI:

Virág Imre életének 6-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 8-án délután fél 12 órakor lesz a Hatvan utcai temető házából a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan-utcai temetőbe.

Kerepesi Istváné sz. Balta Anna életének 31-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 8-án délután 2 órakor lesz a Szent Anna-utcai temető házából, a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszéltetés után, a Szent Anna-utcai temetőbe.

Felbontották Déri Frigyes éremgyűjteményét

(A D. U. tudósítójától.)

Dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok, vitéz Somogyi Rezső főszámvévehelyettes és dr. Ecsedi István igazgató pénteken megjelentek a Debreceni Első Takarékpénztárban és átvették azokat a ládákat, melyekben a Déri-féle éremgyűjtemény volt elhelyezve s amelyeket eddig a bank safe-jában őriztek. A bizottság a pecséteteket teljesen érintetleneknek találta s így jegyzőkönyv ellenében elszállította az éremgyűjteményt, amelynek kicsomagolását a bizottság ellenőrzése mellett azonnal megkezdték.

Az éremgyűjtemény darabjai hiánytalanul megvoltak s a bizottságot meglepte, hogy milyen pedáns gondossággal van minden egyes darab becsomagolva. A csomagolás és rendezés munkáját annakidején még maga Déri Frigyes végezte és az ő féltő szeretetének, gondosságának emléket fogja őrizni az egész gyűjtemény. Mindenik darab selyempapírosba van burkolva s minden érem mellett ott található egy kemény kartoncédula, melyre pontosan fel van jegyezve, hogy az érem milyen korból származik.

A bizottság tagjai nagy érdeklődéssel szemléltek a remek gyűjteményt, amelyben egészen csodálatos raritások, unikumok vannak s amely így egyik legértékesebb része lesz a hatalmas muzeumi anyagnak.

GÁZBOMBA A DÜHÖDT OROSZLÁN ELLEN

Varsó, március 7.

A lodzi állatkertben hétfőn délután izgalmas jelenetek voltak. Az állatkert himoroszlánja etetés közben rátámadt az ápolóra és marcangolni kezdte. A szerencsétlen ember ájultan hevert az oroszlán alatt és senki sem mert segítségére sietni. Valakinek végre az a mentőötlete támadt, hogy hozzanak a szomszédos katonai raktárból gázbombát, ami meg is történt. A ketrecet mérges gázzal árasztották el és az oroszlán néhány pillanat múlva összerogyott. Az ápolót még sikerült idejében kivinni a ketrecből, mellőtt a mérges gáz megölte volna. Állapota súlyos.

DALLMANN rádió és villamosgizaküzlet
Piac-utca 62.
cégem a „TAKARÉKOSSÁG” tagja.

Magyar Bertalan és Révész Imre templomegyesületi előadásai az egyhitű házasságról s a reverzális kérdéstről

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A református templomegyesület hitvédelmi szakosztálya pénteken délután 6 órakor a kollégium disztermében előadó-ülést tartott, amelyet dr. Révész Imre, imája vezetett be. Az előadás keretében Magyar Bertalan segédlelkész az egyhitű házasság fontosságáról értekezett. Fejtegetéseiben kizárólag csak Debrecennel foglalkozott, mely felekezeti szempontból a leginkább széttagolt város, ahol a múlt év folyamán ötszáznegyvenöt vegyesházasságot kötöttek. Mindvégig tárgyilagos előadásában azt igyekezett bizonyítani, hogy a vegyesházasságok legnagyobb százaléka a házastársak között lelki diszharmoniókat okoz s különösen a gyermeknevelés terén vannak káros hatásai, ha házasságkötésüket nem előzi meg reverzális. Statisztikai adatokkal kimutatta, hogy Debrecenben az elmúlt év folyamán relative, tehát a vegyesházasságok számát véve alapul hét esetben adtak több reverzális református részre, mint katolikusra. Ez azonban csak relatív többség, mint-hogy a kálvinisták abszolút majoritásban vannak. Előadása végén a

református öntudat kimélyítését hangsúlyozta.

Dr. Révész Imre közel félórás beszédében választott az elhangzottakra s a reverzális-adások országos statisztikáját ismertette. Kimutatta, hogy 1895 óta egészen 1927-ig az egyik, vagy másik részre történő reverzális-adások statisztikája hullámos vonalat mutat, de mind a harminkét esztendőn keresztül a római katolikus részre adott elkötelezések abszolút többségben vannak. Révész Imre a vegyesházasságokai kapcsolatos áttérések adatait nem ismertette, csupán a reverzálisok statisztikáját s ezekből kiténik, hogy a katolikus egyház abszolút többsége mellett 1922-től kezdve a ref. egyház is fokozatosan emelkedő pluszt könyvelhet el a lutheránus és görög keleti nem egyesült egyházak idevonatkozó számainak rendkívül alacsonyára, nemkülönben a folytonosan hullámzó katolikus reverzálisok 1922—1927. közötti csökkenő tendenciája miatt.

A templomegyesületi szakosztály előadását dr. Révész Imre lelekmelő záró-imája fejezte be.

Csaknem 14.000 pengő ösztöndíjat, tanulmányi segélyt és jutalmat osztott szét a kereskedelmi és iparkamara

A kereskedelmi és iparkamarának március 6-án tartott közgyűléséről szóló tudósításunkban megemlékeztünk arról, hogy a kamara határozott az 1929. évi tanulmányi ösztöndíjak, tanulmányi segélyek és munkajutalmak odaítéléséről. Tudósításunkban csupán a néhai Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök nevét viselő 1000 pengős, továbbá a néhai Tóth Sándor debreceni kereskedő kamarai levelezői tag nevét viselő 400 pengős, a két darab 500 pengős és ugyancsak két darab 400 pengős tanulmányi ösztöndíjak kiadásáról emlékeztünk meg helyszíne miatt. Ezek az ösztöndíjakon kívül a kamara közgyűlése magasabb szakiskolai ösztöndíj címen ifj. Szabó István V. éves iparművészeti, Sápó Lajos és Fazekas József II. éves felsőipariskolai növendékek részére egyenként 300—300 pengőt, Kiss Zoltán I. éves iparművészeti, Gál Sándor III. éves felsőipariskolai, Kállay Béla műegyetemi, Kelemen János ipariskolai és Vágó Elek felsőipariskolai vegyészeti osztályának hallgatója részére egyenként 150—150 pengős ösztöndíjat adományozott.

Egyenként 150 pengő ösztöndíjat kaptak: Bagi András, Hoffmann József, Nyalka Imre, Meleg Gyula, Asztalos Géza, Bereczky Lajos, Varga Zol-

tán, Bodnár József, Szabó Imre, Halász József, Kollár Sándor, Szabó Béla, Köles Lajos, Katona Lajos, Nagy Béla, Fejes Bertalan, Takács Béla, Radó Mihály, Péntes Sándor, S. Szabó Imre debreceni fa- és fémipari szakiskolai, Bíró Ferenc, Balog Béla, Deák Zoltán, Cesztli Sándor, Haffner András, Kovács András, Nagy István, Palotay Péter szolnoki fa- és fémipari szakiskolai növendékek. Egyenként 75 pengő ösztöndíjat kaptak: Csontos Gyula, Pálffy Mihály, ifj. Dobos Sándor, G. Kiss Gyula szolnoki fa- és fémipari szakiskolai növendékek.

200 pengő ösztöndíjat kapott: Stark Gyula nyiregyházi felsőkereskedelmi iskola IV. éves növendék.

Egyenként 150 pengő ösztöndíjat kaptak: Huzmann János, Böhm Miklós nyiregyházi, Pál Jenő, Malueski Márton, Titz Imre, B. Kiss Mihály, Buka Barnabás, Róth Klára, Hirn Edit, Seprenyi Mária debreceni felsőkereskedelmi iskolai, Kugler Imre budapesti felsőipariskolai, Adámovits József nyiregyházi építőipariskolai téli tanfolyam, Szendrey Ilona debreceni női ipariskolai növendék.

Egyenként 100 pengő ösztöndíjat adományozott a kamara közgyűlése: Smataczek Tibor felsőipariskolai, (sze-

ged), Goóts Marianna (szolnoki), Kálmán Ágnes (szolnoki), Rósnér Lajos (szolnoki), Szurmay Béla, (szolnoki), Lajos József szolnoki felsőkereskedelmi iskolai növendékeknek.

A debreceni felsőkereskedelmi iskola két tandíjmentesség ösztöndíját a kamara Fried Sándor III-ad éves és Oláh Zita II-od éves tanulóknak adta.

Az ugyanazon munkadónál hosszú idején át híven és becsületesen teljesített munka jutalmául egyenként 100 pengő jutalmat adományozott a kamara Kiss Gyula 68 éves, Goldstein Mór 66 éves debreceni, Paulics Gyula 49 éves nádudvari, Münez Ödön 61 éves karcagi és Schwábi Etele 65 éves dévaványai kereskedelmi alkalmazottnak.

Kiss Imre 66 éves debreceni szappansegédnek, Róthmann Herman 51 éves kisvárdai nyomdászsegédnek, Makó Pál 61 éves nyiregyházi vasöntősegédnek, Kovács Károly mátészalkai lakatossegédnek és Papp Dávid 69 éves egyetemi főmunkásnak.

Az egy és ugyanazon munkaadónál egyfolytában töltött s 25 évet meghaladó szolgálatok jutalmazására állami jutalomdíjban leendő részesítés végett m. kir. kereskedelemügyi miniszter orhoz felterjesztette a kamara közgyűlése Hajdu Ferenc 60 éves debreceni kefékötősegédet, aki az Egyesült Kézfegyvergyár Rt.-nál 32 év óta, Kozma János 62 éves malommunkást, aki a Borsod-Miskolci és Debreceni István gézmalmánál 36 év óta, Szűcs Sándor 68 éves malommunkást, aki a berekbőszörményi Klótild Károly örököségi Virág József gézmalmában 33 év óta, Kiss Józsefné eszéledelelhelyező asszonyt, aki a H. Sinay Sámuel debreceni eszéledelelvezető intézetnél 36 év óta és Hasznos Ferenc gyári munkást Szolnokmegyei vasos Iparvállalatánál 32 év óta teljesít egyfolytában híven és kifogástalanul szolgálatot.

A VENDEGLŐSÖK KIVÁNSÁGAI A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÓTÓL

(A D. U. tudósítójától.)

A szállodás, vendéglős és kávészakosztály beadvánnyal fordult az ipartestülethez, amelyben egy társadalombiztosítási sérelmet teszi szövé. A szakosztály ugyanis nemrégiben megállapodott a Társadalombiztosító Intézetrel abban, hogy a szakmában legmagasabb keresetű bíró munkavállalókat a VII. osztályba fogják sorozni. A megállapodás ellenére a főpincéreket magasabb osztályba sorozták. A szakosztály most az Ipartestület közbenjárását kéri, hogy a magasabb osztályozást szüntessék meg, a beszédett díjtöbbletet fizesse vissza a Társadalombiztosító Intézet, a munkavállalókat pedig újabb osztályozzák, mert ezek a mai lecsökkenett kereseti lehetőségek mellett a magas járulékokat nem tudják fizetni.

Az Ipartestület magáévá tette a szakosztály állásfoglalását és a kérelem elintézése érdekében el fog járni a Társadalombiztosító Intézetnél.

Continental szálloda Budapest.

VII. Dohány-utca 42—44. Táviratok: Continetalotel.

A vidéki úri közönség igazi otthona.

Tisztaság. Kényelem. Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz, központi fűtés.

Egy ágyas szobák árai: 5, 6, 8, 8, 9, 10 pengő,

Két ágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák teáfonnal.

Szobák fürdő szobával.

Elsőrangú étterem.

Zene. — Tanc

Patkányt,

egeret, polókat, svábbogarat azonnali kártérítéssel, biztos hatáson, speciális irtószerrel. Egyetlen kísérlet meggyőzi a vásárlót. — Nagyon olcsón kapható

Stern festéküzletben
Piac-utca 10. (Bikával szemben.)

Nádlér Miklósné zsarolási és megvesztegetési ügyét tárgyalta az adócsalási per második napján a debreceni törvényszék

A vádlottak tagadnak, de sok a terhelő tanuvallomás — Ma délután lesz az ítélethirdetés

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Dr Serly Jenő tanácselnök csütörtökön délelőtti 9 órakor nyitotta meg az aktalopási ügyvel kapcsolatos folytatódó tárgyalást, amelyet a második vádpont ismertetésénél hagytak abban, amikor is Nádlerné és dr Beregi ügyvéd kijelentették, hogy egyáltalában nem érzik magukat bűnösöknek abban a tekintetben, hogy ők megvesztegettek volna Lovas Nagy Kálmán főellenőrt és másik tisztviselőtársát. Lovas Nagy Kálmán ezzel szemben előadta tanuvallomását, hogy ő igenis kapott Nádlér Miklósnétól négy- és hatmillió koronát, amit azonban felháborodott hangon levélben visszautasított s ebben a levélben megírta azt is, hogy ilyen uton nem lehet egy állami tisztviselőt valamilyen büncselekményre vagy szabálytalanságra rávenni. Beregi és Nádlerné kijelentették, hogy ilyen levélről ők semmit sem tudnak.

Tízmillió korona megvesztegetésre

Ezután a Friedmann Ignác és fia cég terhére elkövetett büncselekmény ügyét tárgyalta. 1926 őszén ugyanis Borsi István akkori forgalmi ellenőr vizsgálatot tartott Friedmann Ignác és fia cégnél s egy alkalommal megjelent ott dr Beregi József ügyvéd, aki azt mondotta Friedmann-nak, hogy adjon neki megbízást az ügy elutasítására s ezért fizessen neki 10—12 millió koronát. Neki ugyanis módjában van valaki által az aktákat oly módon intéztetni, hogy Friedmann-nak semmi károsodása vagy baja ne legyen. Borsi István is vádlott volt ebben az ügyben hivatali titok elárulása miatt, mert ő általa tudták meg a vád szerint Beregiék, hogy milyen stádiumban van az adóügy.

A bíróság tanuképen kihallgatta ebben az ügyben Farkas Lászlót, aki azonban csak a Friedmann információja alapján értesült az egész ügyről. A vádlottak különben teljes tagadásban voltak, mire a bíróság dr Beregi és Nádlerné elé terjesztette korábban, a pénzügyigazgatóságon tett vallomásukat, amelyben dr Beregi beismerte, hogy Friedmanntól felvett tízmillió koronát, amit rögtön át is adott Nádlernének. A vádlottak ezt is tagadták s arra hivatkoztak, hogy a pénzügyigazgatóság előtt tett vallomásukat kényszer hatása alatt mondták.

Nádlerné zsarol

A tanukihallgatások után a következő vádpont tárgyalására tért át a bíróság. Ebben Nádlér Miklósné volt a vádlott, akit az ügyészség zsarolás büntetvével vádol. Nádlerné ugyanis a vád szerint 1927-ben levelet intézett Feldmann Józsefné kábeli vendéglősnéhez, amelyben felhívta, hogy saját érdekében jöjjön el

hozza. Feldmanné el is ment Nádlerné lakására, de nem tudott bejutni, mert a szobalány azt mondta neki, hogy Nádlerné férje még otthon van és az ő jelenlétében nem akar tárgyalni Feldmannéval. Ő erre az utcán várta meg Nádlernét, aki elmondotta neki, hogy ha nem fizet tízmillió koronát, akkor a férjét adócsalás miatt bezárják és megvonják tőle az italmérési engedélyt. Végül Feldmanné ijedtében hajlandó volt tízmillió koronát fizetni három részletben s ezt az összeget meg is fizette.

Nádlerné a vádat tagadta. Kijelentette, hogy se nem zsarolt, se nem feyegetett, sőt egy fillér pénzt sem kapott Feldmannétól. Arról volt szó közöttük, hogy ő talán összeköttetései révén a debreceni egyetemre fel tudja vettetni Feldmanné fiát.

Az én idegem csupa ronc...

Nádlerné hangja elcsuklik és könnyezve mondja:

— Két év óta hajszolnak engem, mindig az én nevem van az előtérben és most már második napja vagyok itt a törvényszéken, annyira fel vagyok izgathatva, hogy nem is tudok teljes pontossággal visszaemlékezni a történetekre. Az én idegem két nap óta már csupa ronc.

Serly tanácselnök:

— Én pedig negyven éve vagyok a törvényszéken és mégsem ment az idegemre. Mít szól hozzá?

Ezután Feldmannét, mint tanut hallgatta ki a bíróság. A vádiratban foglaltakat annyiban módosította, hogy Nádlerné először szántiz, majd ötven milliót kért a férje adóügyének elintézéséért, de ő csak hosszabb alkudozások után volt hajlandó tízmillió koronát megadni. Ezt az összeget három részletben meg is fizette.

A prepotens Nádlerné összetűz az elnökkel

Izgalmas szembesítés következett ezután. Nádlerné sápadtan, reszketve állott Feldmanné elé és ingerülten a következőket mondotta:

— Ha maga erre a vallomására, ezekre a szemem szedett hazugságokra esküt is mer tenni, megveri az Isten!

Adóeltitkolás tíz milliós zsarolással

Nádlér Miklósné és dr Beregi József ügyvéd zsarolási büntetvének tárgyalása következett ezután. Még 1926 végén Nádlerné és Beregi azt mondták Herschkó Adóli hajduböszörményi kereskedőnek, hogyha adóeltitkolási ügyét velük nem intézteti el, akkor le fogják zárni. Herschkó megijedt és az ügy elintézéséért kért 17 millió koronát megígérte Beregi ügyvédnek. Csakha-

csaknem sirógöres vesz rajta erőt, állandóan emelt hangon és a szavakat nem nagyon válogatva beszél a tanuhoz és a tanácselnökhöz, aki végül is figyelmezteti, hogy ha ilyen tiszteletlenül viselkedik a bírósággal szemben, kénytelen lesz őt megbüntetni.

Nádlerné: Akkor ne is állítsanak fel többet erről a padról, ha nem szabad beszélnem.

Serly elnök: Ha még egyszer ilyen hangon beszél, rendbírsággal sújtom!

Nádlerné: Én már azt sem bánom. A vádlott ezzel visszaül a helyére és a tárgyalás következő stádiumaiban, amikor az ő megkérdésére került a sor, állandóan ülve kezdett beszélni s csak az elnök felszólításaira állott fel helyéről.

Tanu, aki hátat fordít a bíróságnak

Végre egy humoros jelenet. Özevgy Rósenberg Dezsőné tanukihallgatása következik, aki a Fröhner-szálloda tulajdonosa és akit azért hallgatott ki a bíróság, mert a Fröhner-szálloda éttermében történt Nádlerné és Feldmanné között a megégyezés, Rósenbergné belép. Izgatottan fordul jobbra-balra, végül is megáll a hallgatósággal szemközt. Hatszor kellett figyelmeztetni az ügyészek és a tárgyalást vezető elnöknek, hogy forduljon szembe a bírósággal. Rósenbergné zavartan kijelenti:

— Nem voltam én kérem még itt soha, nem tudom mi a szokás.

Serly elnök: Nem baj, ezen is túl kell esni egyszer. Legalább két napig lesz mit beszélni (nagy derültség), az elnök csejeng.

Végül Rósenbergné elmondotta, hogy tud arról a tízmillió koronáról, amelyet Nádlerné kért Feldmannétól és amire Feldmanné azt mondotta neki, hogy ha ezt az összeget nem kapja meg, akkor olyan nagy baj lesz, hogy neki amiatt még kell halnia.

Serly elnök: No akkor nagyon belelehetett gyulladva.

Rósenbergné kijelentette azután, hogy a tízmillió korona kölcsönt őt is adta Feldmannének.

lődjé meg a férjénél, hogy áll ez az adóügy? Nádlerné tagadta az ügyben való részvételét. A bíróság ezután eléjük terjesztette Bereginé a pénzügyigazgatóság előtt tett vallomását, amelyben a következőket vallotta:

Amikor Nádlernének elmondotta a Herschkó-féle ügyet, ő azt tanácsolta, hogy vállalja el annak a képviselőt, de legalább 25 millió koronát kérjen, amiből Nádlerné is részesülne, mint aki az ügy elintézését Nozdrovitzky titkárral magára vállalja.

Ezután még több tanut hallgatott ki a bíróság, majd felolvasott korábbi tanuvallomásokat. Az egyik tanu elmondta, hogy Nádlér Miklósné közönséges szélhámos, akinek szerelmi viszonya van dr Nozdrovitzky László pénzügyi titkárral és egyik ügyvéd barátjával egyetemben „jól megvágta” egy hajduböszörményi kereskedőt.

Italmérési engedély* egy millióért

A hatodik vádpont tárgyalása következett ezután. A vádirat szerint Nádlér Miklósné azt mondotta Lusztig Mária italmérési engedélyt kért szatócsonak, hogy ő az összeköttetései révén kétmillió korona ellenében ki tudja járni az engedély megadását. Lusztig Mária előzőleg átadott Nádlernének egymillió koronát azazal, hogy ha az engedélyt sikerül ki járni, akkor még kétmilliót kap.

Azonban az engedélyt nem sikerült ki járni, viszont Nádlerné csak 25 pengőt fizetett vissza az egymillió koronából úgy, hogy még 55 pengővel adósa maradt.

Nádlerné a vádat tagadta. Azt állítja, hogy ő kölcsönként kapott három millió koronát Lusztig Máriától s ennek a felét vissza is fizette, másik feléért pedig Lusztig Mária beperelte. A bíróság különben Lusztig Máriát a vallomására megeskette.

Még egy megvesztegetés

Pénteken az utolsó ügy Nozdrovitzky László és dr Beregi József megvesztegetési pere volt, mert a vád szerint Nozdrovitzky a Kun Vilmos nádudvari terménykereskedő forgalmi ügyében megállapodott Beregivel, hogy kötelességesség útján elhalasztja az akták betérjesztését, ennek fejében azonban Beregi a honorárium felét adja át neki. Beregi ezt a vád szerint meg is ígérte. Ugy Nozdrovitzky, mint Beregi tagadták a büncselekmény elkövetését. Az előbbi elmondotta, hogy Beregi érdeklődött nála a Kun-ügy iránt, mire ő megkérdezte, hogy van-e ügyvédi meghatalmazása. Beregi igennel válaszolt és arra kérte őt, hogy egy napig hallassa meg el a végleges elintézését. Ő ebbe beleegyezett s mikor Beregi az előzetesen jelzett iratokat becsatolta, megtette a maga indítványát az osztályvezetőnek. Kötelesség szeriien járt el s Beregi soha semmiféle ajánlatot nem tett arra, hogy a honoráriumot megfizesse. A kihallgatott két tanu lényegesebb vallomást ebben az ügyben nem tett s minthogy a bizonyítási eljárás ebben az ügyben befejeződött, dr Serly tanácselnök a tárgyalás folytatását szombat délelőtti halasztotta, amikor is ítélet hirdetésére is sor fog kerülni.

HATVANKÉTMILLIÓ PENGŐVEL EMELKEDETT A JEGYFORGALOM

A Magyar Nemzeti Bank jegyforgalma a február 28-iki kimutatás szerint a február 23-iki állománnyal szemben 62 millió pengővel 441.4 millióra emelkedett.

Épület és butor-

• vasalások,
• four nérok

Bészler Lajosnál,
Széchenyi-utca 2. sz.

A LEGJOBB GYERMEKÁPOLÓSZERREKEL GONDOZZÁK.

Höfer gyermekhintőpor
gyermekkrem
gyermekszappan
LESZÁRITJA A KIÜTÉSEKET, MEGSZÜNTETI A BŐR VÉRZÉSÉT
PÁTKÁBAN, DRÓGÉRIÁBAN, HAATZERTÉKÉBAN KÉSZÍTVE

HIREK

1930. március 8. (szombat)

Prot.: Zoltán, Kath. S. János.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kossuth, Piac-u. 26. — Nap, Piac-u. 3. — Isteni Gondviselés, Petőfi-tér. — II. Rákóczi, Külsővárszék. — Csillag, Árpádtér 1. — Mátyás, Nyilastelep, Márton Kálmán-utca 1.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban a derülés folytán erős éjjeli lehűlés állt be. A hőmérséklet mindenütt a fagypontra alá süllyedt s egyes helyeken elérte a mínusz 5 fok Celsiusot is, sőt a talaj mentén mínusz 7, mínusz 8 fok Celsiusot is mértek.

Budapesten 7-én délelőtt a hőmérséklet 5 fok Celsius.

Időprognózis: Felhősebb és egyelőre enyhébb idő, délnyugati légáramlással és növekedő esőhullammal.

ISTENTISZTELETI REND

A ref. templomokban:

Nagytemplomban d. e. 10 órákor prédikál dr. Révész Imre, ágendázik Siposs Imre, d. u. 5 órákor Kardoss Lajos. Kistemplomban d. e. 9 órákor prédikál Kovács József, ágendázik Uray Sándor, d. u. 5 órákor Siposs Imre, Kossuth-templomban d. e. fél 9 órákor ifj. istentisztelet, prédikál Márki K. d. e. 10 órákor prédikál Mader Zoltán, d. u. 5 órákor Magyar Bertalan, Árpádtéri templomban d. e. 10 órákor prédikál K. Kiss László, ágendázik Magyar Bertalan, d. u. 3 órákor Magyar Bertalan. Ispolyi templomban d. e. 10 órákor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Szabó Gyula, d. u. 5 órákor Isp. eml. ünnep. Homokkerti imaházban d. e. 10 órákor prédikál és urvacserát oszt dr. Ferenczy Gyula, d. u. 3 órákor vallásos ünnepély Madarász József, Szegényházban d. e. 10 órákor prédikál Márk Kálmán, Koll. Oratóriumban d. e. 10 órákor prédikál Mezey Béla, 12 órákor Mezey Béla, Nyilastelepen d. e. 10 órákor prédikál és Béla, urvacserát oszt Papp Imre, d. u. 3 órákor Szűcs E. Béla, Csapókerthben d. e. 10 órákor prédikál és urvacserát oszt Hhalász András, d. u. 3 órákor vallásos ünnepély, prédikál Gerda Sándor, Wolaffka-telepen d. u. 3 órákor Biró Béla, Bánkon Vajda László, Macion Konrád, Zoltán, Hármashegyben Kalas Ferenc, Nyulason Tanító Sándor, Szepesen dr. Erdélyi S.

A róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiseregend. — Misék és gyónatás reggel 6 órától. Piarista mise 8 órákor. Fél tíz órákor nagymise, utána nagybőjti szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Utolsó mise fél egy órákor, délután szent olvasó és bőjti ájtatosság. Négy órákor szent beszédet tart dr. Bartyik Mátyás.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi szentmiseregend. — Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmissa szentbeszédrel, 9 órákor katonamissa a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére, 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos, Utolsó mise fél 12 órákor. Délután 3 órákor vespere, keresztény oktatást tart Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos.

Az ág. ev. templomban:

Március 9-én, böjt első vasárnapján d. e. 10 órákor istentisztelet és urvacseraosztás: Rapos Viktor. Fél 1 órákor levénte istentisztelet: Labossa Lajos. Böjt minden szerdáján délután 6 órákor istentisztelet.

— **Személyi hír.** A földművelésügyi miniszter rendelete értelmében Surgóth Jenő m. kir. gazdasági főtanácsos a vármegyei szarvasmarhatenyésztés fejlesztését célzó akció irányításával megbízta Piacsek András m. kir. gazdasági felügyelőt.

— **Családi est a KIE-ben.** A Keresztény Ifjúsági Egyesület március 9-én, vasárnap este 6 órai kezdettel a MANSz Széchenyi-utca 1. szám alatti nagytermében teával egybekötött műsoros családi estélyt rendez, melyre az egyesület pártolótagjait, barátait és támogatóit családjaikkal együtt szeretettel meghívja. A műsor középpontjában Szondy György író, leánygimnáziumi tanár novelláiból olvas fel. Ezenkívül a családi estélyeken megszokott művész-számok. Belépődíj nincs, műsormegváltás kötelező, személyenként 1 pengő 20 fillér.

— **Az Evang. Női Félér-Egyet gyűlése.** Március 8-án, szombaton délután 4 órákor a Női Félér-Egyet választmányi ülése, 5 órákor közgyűlése. Fél 6 órákor elemi iskolai szülői értekezlet, amelyen előadást tart Poister Adolf igazgató.

— **A Svetits-intézet volt növendékeinek figyelmébe.** A Svetits-intézet volt növendékeinek szövetsége március 25-én délután 4 órákor az intézet nagytermében tartandó gyűlésen ünnepélyesen megalakul. Felkérünk mindenkit, akik valaha a Svetits-intézetbe jártak, hogy a szövetség tagjai sorába jelentkezzenek. A jelentkezés aláírási íveken történik. Ilyen aláírási ívek a szervező bizottság minden tagjánál vannak. A szervező bizottság tagjai: dr. Roicsik Jenőné, vitéz Szegedy Gyuláné, Piribauer Ferencné, dr. Gévay Béláné, Ganovszky Lajosné, Laczkó Béláné, Ganovszky Lajosné, Laczkó Irma és Görög Anna. Ugy náluk, mint a Svetits-intézetben Mária Alojzia tisztelendő nővérnél kitett íveken is jelentkezhetnek a volt növendékek. Nagyon kérjük a volt növendékeket, hogy az intézet iránt érzett szeretetüknek már a jelentkezéskor is tömegesen adják meg tanácsjelét. Szövetségünk nemcsak feladatokra lesz hivatott s ebben találkoznia kell a Svetits-intézet minden volt növendékének. A szervező bizottság.

VÉGVESZÉLYBEN

— **Csukjanak be! Csukjanak be azonnal! — rohan egy kis emberke a rendőrszobába. — Egy ásóval fejt bevertem a feleségemet.**

— **Meghalt?**— **Nem. De itt van a sarkamban!**

— **A Pesti Tőzsde 32 oldalas új száma** szenzációs információkat közöl a fővárosi kötvény és a hadikölcsön valorizációjáról, a gabonapiacról, a kormány birtokpolitikai akciójáról. Fontos információkat közöl a lap a Hitelbankról, a Nováról, a Trösztéről, Angol-Magyar Bankról, Hermesről, a győri új cukorgyárról, a Goldberger-gyárról stb., stb. Nyilatkoznak a lapban: Matasaru, János, Lantos Ernő, Münnich Aladár, Friedländer Emil, Steiner Marcel és mások. Érdekes bécsi, párisi londoni tárcák, kitünő riportok egészítik ki a lapot, melynek textil, autó, vas- és gépipari, biztosítási rovata is érdekes és friss.

— **Rádiósok figyelmébe!** Rádiószakkönyvek, operaismertetőik, operaszövegkönyvek, rádiószaldapok, rádióhírlott zeneművek állandóan raktáron vannak a Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piac-utca 3. Telefon 2-96.

— **Dr. szentpéteri Kun Béla előadása a Bethlen Gábor körben.** Ma délután fél hat órákor tartja a Bethlen Gábor kör ezidei harmadik kulturadóját a kollégium dísztermében. Előadást tart dr. szentpéteri Kun Béla, egyetemi tanár „A jog és vallás egymáshoz való viszonya” címmel. Belépti díj nincs. — **Ezuton közöljük az illetékes egyetemi ifjúsággal,** hogy az előadást követő hozzászólások, melyek eddig szokásban voltak, ennél az előadásnál elmaradnak, tehát az ünnepély az előadás elhangzásával véget ér. Mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség.

— **50 évig hordott egy golyót a szívében.** Londonban, a nyílt utcán összerogyott és meghalt Sir Arthur Sloggett, az angol hadsereg volt orvoskari főnöke. A halál oka nem mindennapi, mert az orvosfőnököt az a puskagolyó ölte meg, amely 1884-ben, a kartlumi ütközetben furódott a szívébe. Régi típusú, olasz puska vékony hegyű golyója volt, nem lehetett kiperálni, nem ütött nagy sebet. Kloggett csak rövid ideig volt beteg és azóta egészségesen folytatta tovább szolgálatát, a világháború alatt még az angol hadsereg orvoskari főnöke volt. Most megmozdult a golyó a szívében és megölte.

A SZOMSZÉD ÉS AZ ALKALOM

A betörő egy lakásban óvatossággal szed össze minden elvihetőt. Egyszerre zaj hallatszik, fölnyílik az ajtó és valaki belép.

— **Fel a kezéket! — kiált rá a betörő, revolverét nekiszögözve.**

— **Bocsánat — válaszol ez — nem akartam megzavarni, én a szomszéd vagyok és figyelmeltettni szeretném önt, hogy ne felejtse magával vinni a gramofont is.**

— **Munkásfelvonulás, melyet a király vezet.** A nyáron nyílik meg újra Londonban a világhírű Szent Pál székesegyház, amelyet 400 ezer font költséggel renováltak. A megnyitó ünnepség díszfelvonulással kezdődik, amelyben az angol király vezetésével az a kétszáz munkás vesz részt, akik az átalakítási munkát végezték. A munkások számára a megnyitó istentiszteleten külön díszüléseket tartanak fenn.

— **Szakosztályi ülés:** A debreceni ipartestület sító szakosztálya f. hó 9-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel tartja az ipartestület Kistanács-teremben tisztújító ülését. Tárgy: előjáró-sági rendes és póttagválasztás. — **Holnap, vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tarthat ipartestület.** Az ipartestület előjáróságának március 1-én tartott ülésén hozott határozat értelmében vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel rendkívüli közgyűlést tart az ipartestület.

— **Két férfiruhára való szövetet ellopott.** Szabó László debreceni, Révész tér 1. szám alatti szabómeister feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes üzletéből ellopott 2 ruhára való 3-3 méter férfiszövetet. Az egyik szürke csikos, a másik szövet drapp színű volt. Az ellopott 6 méter szövet értéke 250 pengő. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást a debreceni szabómeister tolvajának kézrekerítése érdekében.

ANYAKÖNYVI HIREK

— **Eljegyzések:** Pataki György Fésűs Zsuzsannával és Horváth Sándor Kozma Erzsébettel.

— **Születések:** Juhász Sándor ref. fiu. Egy hónaposan születés.

— **Halálozások:** Csukás Irén ref. 19 éves, özv. Kiss Illésné ref. 59 éves. Szabó Julianna ref. 7 hónapos, Spon Eruó r. kath. 9 hónapos, Virág Imre ref. 6 éves.

SZALONKAHUZÁS

Megjötték a szalonkák. A kék égen már tavaszias felhők járnak, mikor a vadász izgatott leszen várja a szalonkahuzást. Még a gyors egymásutánba dördülő fegyver visszhangja is tavaszi visszhang, hegy, erdő és tavaszi szélrohámok labdáznak a hangokkal.

Semmi kétség, a kipirult arcú, széltől csipett vadászok bizonyították, hogy jön föltartóztatlanul a tavasz, itt vannak a tavasz első áldozatai is, a megsértezett, fehér mellű, apró jóságok, a szalonkák. Gyorsan a konyhára vették, izes pocsenye lesz belőlük és husuk vadzamatára új változatosságot jelent.

A laikus röptükben gyönyörködik, a vadász a hirtelen célzás és a ráduplázás izgalmát élvezzi a szalonkahuzásnál esti, vagy reggeli szürkületben, a tudós időjós pedig hivatalosan állapítja meg, hogy a kisebb-méretű északnyugati ciklon hatása alatt megindult vonulást hamarosan megállította az Anglia felé nyomult anticiklon. Egy csepp vízben az egész tenger: egy kis tavaszi élményben az egész élet... megjötték a szalonkák és mindenkinek mást jelentenek.

— **Vallásos ünnepély a csapókerthi ref. egyházi körzetben.** A csapókerthi ref. egyházi körzetben március 9-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel vallásos ünnepélyt rendezünk az Istentisztelet keretében. Műsorunk a következő: Iméközik Varga Dezső, prédikál Gerda Sándor, énekel Kovács Árpád, hegedűn kíséri: Kovács Kálmán, gongyoléri tanító, az imaház kántora, szavalt: Kallás Jca, urleány, felolvas: Szabó Zoltán, szavalt: Barcsi József, énekel: Ötvös Rózsika, urleány, hegedűn kíséri Csiky László tanítójelölt. Befelejezőül iméközik: Gerda Sándor. Az istentisztelet kezdetét — tekintettel a napok hosszabbodására — 3 órára állítottuk vissza.

— **Autogénheggesztő tanfolyam** nyílik meg a debreceni m. kir. 311. fa- és fémipari szakiskolában március 10-én. A tanfolyam tartama 3 hét, tandíj 21.30 P. Bővebb felvilágosítást a szakiskola igazgatósága ad.

— **Istentisztelet a baptista imaházban.** A Szappanos-ú. 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. fél 9-9 óráig imáshívat, 9-10-ig bibliaeggyárazat, d. u. 6-7-ig prédikáció, fél 8-9 óráig vallásosestély vegyeskar és zene-számokkal.

— **Rendkívül nagy érdeklődés kíséri és a jegyeket csoportokban vásárolják Fedák Sári és dr. Szilágyi Imre előadó estjére, amelyet március 10-én, hétfőn este tartanak az Arany Bika dísztermében. Pompás korhű jelmezek. Valóságos szenzáció. Bihari, Lavotta, Rózsavölgyi, Dankó, szabadságharc dalok, betyár és parasztnóták, dalok Blaháné korából, Kacsóh-dalok stb., stb. Az idei hangverseny szezon legnagyobb eseménye.**

— **Diákok!** Márciusi jelvények 10 fillérért. Nemzetiszini zászlók. Amatőr felvételek lelkiismeretes kidolgozása. 6x9 napfény-, gázfénykép 30 fillér, 9x12 napfény-, gázfénykép 60 fillér. Springer papír- és fotoszaküzletében.

Gambrinus-

étteremben közkiánatra a

Volga zenekar

vasárnap, 9-étől újra hangversenyezés.

URÁNIA

TELEFON: 12-51

- Ma fél 5, háromnegyed 7 és 9-kor
- VILÁGHIRADÓ
 - A POKOL LEÁNYA (8. felv. Fox dráma, a főszerepben: Mary Astor)
 - LEHÁR-REVÜ
- Antók, Tamás Benő, Dalmady Erzsé, Abonyi Nusi személyes felléptével, 3 színpadi és 3 filmrészben. Írta: Mihály István. Rendezte: Loránt Vilmos.

Féltár délelőtt 11 órától, délután előadás kezdete előtt egy órával.

RADIO

Mit hallgassunk ma a rádióban?

Budapest, D. e. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vizálsajlás. 12: Déli harangszó az egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vizálsajlás. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyamhírek. 4: Ádám Éva előadása: „Zrínyi Ilona emléke”. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálsajlás. Hírek. 5: A m. kir. 1. honvédelmi miniszter hangversenye. Vezényel: Friesay Richárd. 6: Mit üzen a rádió? 6.45: Hangverseny. Közreműködik Kern Klára (ének) és Pataky Lili (hegedű). Zongorán kíséri: Polgár Tibor. 7.30: Operettelőadás a Studióból. „Három a kislány”. Operett három felvonásban. Szövegét R. H. Bartsch regényének felhasználásával írták: A. M. Willner és Heinz Reihert. Fordította: Harsányi Zsolt. Zenéjét Schubert műveiből összeállította: Heinrich Berté. Rendező: Hegedűs Tibor. Karnagy: Polgár Tibor. Utána, körülbelül 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

KÜLFÖLD

Bécs, D. e. 11: Gramofonzene. D. u. 3.15: Jazz-band. 5: A mikrofon látogatása egy nagy, bécsi verébtenyán. 6: Fuvós kamarazene. 8.05: Schubert előadása. 12.30: Gézy Barnabás zenekara.

Berlin, D. u. 4.30: Hangverseny Kö-nigsbergből. 6: Érdekes gramofonlemez. 7.10: Áriák és dalok. 8: Behózat előadás. 12.30: Gézy Barnabás zenekara.

Borosló, D. u. 4.30: Indulók. 7.05: Népszerű zene. 8.30: Szórakoztató hangverseny. 10.35: Táncezené.

Majna-Frankfurt, D. u. 5: Táncezené Stuttgartból. 7.30: Iródatni-est. 8.15: Varieté zenekarra. Scheffler Siegfried művei. Közvetítés Stuttgartból. 10.15: Tarka-est. 11.50: Táncezené.

Prága, D. u. 4.30: Jazz-band. 7.05: Fuvós zene. 8: Ünnepi hangverseny. 9.30: Zongorahangverseny. 10.20 és 11: Népszerű és táncezené.

Róma, D. u. 5.30: Hangverseny. 9.20: Ének- és zenekari hangverseny.

London, D. u. 5.45: Orgonahangverseny. 6.45: Beethoven zongoraszonáták. 9: Zenekari hangverseny. 10.45: Vandeville. 1.55: Táncezené.

Magyar lányok hozománya. T. Kalmánczely Irén szakácskönyve, cukrászattal bővített új kiadása a napokban jelenik meg. Ára füzve 6.—, kötve díszes vászonkötésben 8 pengő. Megrendelhető Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 612.

TESTEDZÉS

A város címerével mellén először játszik vasárnap a Bocskay csapata

A Bocskay-Budai 11 mérkőzés elő nagy várakozással néz a debreceni sportkedvelő közönség. A Budai 11 és a Bocskay között a mérkőzések táblázata inkább a Bocskay győzelmével szél ugyan, ámde a közönség is igen jól tudja már azt, hogy a papírformára építeni mérkőzéseknél lehetetlenség. Az az igazság, hogy a pontokért igen erős harcot kell majd vívnia a kék-sárga együttesnek a Szegeden győztes s így jogos önbizalomtól fűtött Budai 11 ellen. Önbizalomra ugyan van joga a debreceni legénységnek is, hiszen első három meccsét győzelemmel abszolválta a tavaszi szezonban, sőt kapott gól nélkül. Ez azonban csak külön ok a debreceni drukker-táborban a drukkra: most nemcsak a két pontért drukkolnak, hanem azért is, hogy még ezen a mérkőzésen meg lehessen örízni a debreceni gólmertességét.

Mindenesetre fokozza a kék-sárga együttes önbizalmát az is, hogy ez a mérkőzés lesz az első, amelyen Debrecen színei mellé a város címerét is megkapják díszül és ambícióbraztölül. A város címerével a mellén a debreceni együttes most már a címer becsületéért is küzd majd. A mérkőzés elején kisebb ünnepély figyelemzettel majd a fiukat annak a jelentőségére, hogy Debrecen bárányos, főnixmadaras címerét hordják a mellükön.

A fokozott érdeklődés folytán természetesen a Budai 11 csapatának összetétele izgatja a kedélyeket. Ebben a tekintetben azonban nagyon titkolóznak még Budán s a csatársor végleges összeállítását attól teszik függővé, hogy befejezik-e azokat a tárgyalásokat, amelyeket Schuster megvételéről folytattak. Amennyiben ez nem következnék be, a Szegeden győztes együttes utazik le Debrecenbe. A csapat egyébként át van hatva a győzelmi akarattól, pontot akar szerezni a debreceni mérkőzésen.

Szombat estig árusítják a Budai 11 meccs olcsó elővételi jegyeit

Az az áldozat, amellyel a Bocskay megvásárolta a Budai 11 pályaválasztó jogát, természetesen érthetővé teszi, hogy a rendes helyáraknál valamivel magasabbra szabta a mérkőzés belépőjegyét. Az által kedvezmény által azonban, amely szerint az elővetelben a régiék a helyárak, mentesítette törzslátogatót a Bocskay a felemelt helyárak terhe alól. Ezeket az olcsó jegyeket bezárólag szombat estig lehet még vásárolni a Hungária melletti Turai-utca 1. szám alatti trafikban. Felhívjuk a közönség figyelmét erre azzal, hogy vasárnap és a pályán már a magasabb helyárakat fizeti az, aki szombat estig nem gondoskodik jegyről.

Az amatőrbajnokságban

a csapatok már a második fordulót veszik vasárnap. Ennek a fordulónak kétségkívül legérdekesebb mérkőzése a DEAC-DVSC bajnoki mérkőzés, mely a második helyre esélyesebb csapatot fogja eredményével kijelölni. A mérkőzés délután 1 órakor lesz a Diószegi-úti pályán a Budai 11-Bocskay mérkőzés előtt. Szabó Kálmán bíráskodása mellett, Debrecenben még egy mérkőzés

lesz és pedig délelőtt 11 órakor Ráduly bíráskodása mellett a DTE pályán a DKASE-DMTE, Kisvárdára a DTE megy, ahol a KSE vendége lesz, a mérkőzést Schön vezeti. Nyíregyházán Földes vezeti a NYÖTSE-NYTVE mérkőzést. Püspökkladányban II. osztályu bajnoki mérkőzés lesz a P. MÁV és a debreceni Patkógyár csapatai között, a bíró Scheitzner.

A DEAC labdarugószakosztálya ma este 8 órakor játékos értekezletet tart az Egyetemi Kör helyiségében.

A DEAC tennispályáin

az idei szezonra eszközölt nagy beruházások, a vízvezeték bevezetése az összes pályákra, valamint a drótháló felszerelése már befejezéséhez közeledik s a pályák jó idő esetén előreláthatólag már a jövő hét folyamán a tagok rendelkezésére lesz bocsátva. A bérpályák közül egy-kettő ügye még nincs elintézve, ezekre vonatkozólag még tárgyalni lehet a szakosztály vezetőjénél, dr. Kurdics Józsefnél (Forgalmi Bank).

Turisztika

A magyar turista egyesület debreceni osztályának ülése március 8-án, szombaton este 8 órakor lesz a Gambrius külön termében. Utas után tánc két óráig. Belépődíj nincs. Felhívjuk tagjainkat, akik ismerőseik részére meghívót óhajtanak, ebbeli igényüket jelentsék a titkárnál.

Az idei kirándulások programja: Április 20-21., húsvét: Bükk, Lilla-füred, Répáshuta. 2 napos. Junius 7-9., pünkösdi: Mátravidék, Kékes-aljai menedékház felavatása kapcsán 2 napos ut Eger, Gyöngyös, Hanák menedékház. Julius 5: Ausztriai kirándulás. Lienz, Matrei, Glossgloknér, Tauern. Spital über Tauern, csatlakozás az I. Alpenverein Sonder zughoz. Julius 26: Innsbruck, Bregenz, Salzburg csatlakozás II. Alpenverein Sonderzughoz. A vezetőség vendégeket minden turán szívesen lát. Az egyesület tagjait az Alpenverein 1930. év turára vendégül hívta meg. Az Alpenverein pontos turáiról lapunk sport rovatában tájékoztatjuk tagjainkat. Tagjaink szombat esti Gambriusban történő összejövetelére minél számosabb megjelenést kérünk. Az előnkség.

1010-1-30-1330.

VI. ügyosztály.

HASZONBÉRBEADÁSI HIRDETÉMÉNY

A magyar kat. vallásalap tulajdonát képező és Hajdúvármegye Püspökkladány község határában fekvő

1. „Nagymedgyes” 1234 kat. hold
2. „Mérgecsérhát” 265 kat. hold
mezőgazdasági birtokok 1930. évi október hó 1-től kezdődő 12 évre terjedő újbóli haszonbérbeadása iránt a vallás-és közoktatásügyi m. kir. minisztérium közalapítványi (XI.) ügyosztályában (Budapest V., Báthory-utca 12. III. 20.) 1930. évi március hó 30. déli 12 órakor zárt ajánlatu nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek 5.— P befizetése ellenében a minisztérium XI. ügyosztályában kaphatók, ahol a szükséges bővebb felvilágosítások is megadhatók.

Budapest, 1930. évi február havában.
M. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium,

VIGSZINHAZ-MOZGO

Az évad legérdekesebb és legszebb világfilmje!

A Submarine

(Az acélkoporsó)

Jack Holt, Dorothy Revier és Ralph Graver.

Előadások kezdete hétköznap: fél 7 és fél 9, vasárnap: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

APOLLO-MOZGO

Két és fél órás műsorban. A legújabb

Zoro-Huru és a görlicék

Megelőzi:

Tempó, Harold!

Előadások kezdete hétköznap: 6, fél 9, vasárnap: fél 4, 6 és fél 9 órakor.

METEORBAN

Szombaton:

Csak felnőtteknek!

„BELPHEGOR“

(A detektivek királya)

Bűnügyi regény 12 felvonásban.

Robert Navarre és Lucien Dalsaceval.

Megelőzi:

„DR. BRILLANTIN“

Bűnözlet.

Előadások: 7 és 9 órakor.

Vasárnap:

„Song, a napkeleti lilium“

(Haláltánc)

Keleti történet 10 felvonásban. Anna

May Wong és Adalbert v. Schletorival. Kísérők:

„Pingulin mint tengerész“

és „Samuka kalandjai“

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

MEGHÍVÓ

A Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Részvénytársaság

VI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSE

1930 március hó 20-án délelőtt fél 12 órakor tartja Debrecenben, az intézet helyiségében, Kossuth-utca 8. sz. alatt, melyre a részvényesek azon figyelemzetéssel hívatnak meg, hogy akik szavazati jogukkal a közgyűlésben élni akarnak, részvényeiket, vagy töredék részvényeiket a le nem járt szelvényekkel legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál elismervény ellenében letétbe tenni tartoznak.

Tárgysorozat:

- Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, az 1929. évi mérleg megállapítása és a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal, egyben az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak a felmentvény megadása.
 - A felügyelőbizottsági tagok 1929. évre szóló tiszteletdíjának megállapítása.
 - A m. kir. Pénzügyminisztérium 7000/1925. számú rendelete értelmében a hányadrészvényeknek és az 1926 március hó 24-én megtartott rendes közgyűlés határozata alapján összevonás végett még be nem mutatott régi részvényeknek ügyében való határozathozatal.
 - Esetleges indítványok.
- MÁV Filharmonikusok III. bérleti hangversenye március 9. Szabó Lujza énekművésznővel. Jegyek MÁV menetjegyirodában, Hegedűs és Sándor könyvvállalatnál.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Szombat este órákor: **Matyika színésznő szeretne lenni.** Bemutató. Kardoss Géza felléptével.

ANTÓK ÉS TAMÁS BENŐ AZ URÁNIA MOZIBAN

Talán nyilvánvaló, hogy óta nem volt olyan hatalmas sikere a debreceni Uránia mozinak, mint pénteken este, amikor eltekintve a gyönyörű meséjü, romantikus témájú „Pokol leánya” című nagyszabású Fox-filmtől, az igazgatóság a közönség legteljesebb öröme és megelégedésére megnyerte szereplésre a debreceniek két közkedvelt művészt, Antók Ferencet és Tamás Benőt, akik Dalmady Erzsébet és Abonyi Nusi fővárosi művésznőkkel a híres „Lehár-revű”-ben a legszebb, legismertebb Lehár-szlágereket énekeltek frenetikus siker mellett.

A Lehár-revű féligmeddig szkeccszerű kompozíció, amelyben azonban a filmrész csak Lehár Ferenc karrierjének történetét mutatta be, míg a színpadi részben Antók Ferenc és fővárosi művésztársai csillogtatták meg páratlan tehetségüket. A közönség a művészeket és művésznőket percekig tartó tapsviharral fogadta, amely az egyes számok előadása után csak fokozódott. Különösen nagy sikert aratott Antók Ferenc a „Vig özvegy” főhősének belépőjével és egy műdallal, amelynek címe: „Szeretem a nyiló orgonát” a címe.

A filmrészből, amelynek a megrendezése is kifogástalan volt, ki kell emelnünk a szellemes feliratozásokat, amelyek a legjobb kedélyre hangolták a közönséget. E téren különösen maga Tamás Benő sem került háttérbe, amennyiben a színpadi jelenetekben ismert pompás és öleletes humorával gyakran percekig tartó derűltséget váltott ki.

A színházi iroda jelentése:

Ma este 8 órákor a budapesti Vig-színház szenzációs sikerű darabjának, Csathó Kálmán három felvonásos vigjátékának bemutatója

Matyika színésznő szeretne lenni

Kardoss Géza felléptével.

A színház igazgatósága tisztelettel hívja fel a nagyérdemű közönség szíves figyelmét arra, hogy a színház falragaszairól tévedésből kimaradt a figyelmeztetés, amelyet ezúton pótol, hogy serdülő gyermekeket a

Matyika színésznő szeretne lenni

előadásaira ne hozza magával.

Vasárnap délután fél 4 órákor mérsékelt helyárrakkal

Tündérek cselédje.

Vasárnap este 8 órákor másodsor

Matyika színésznő szeretne lenni

Kardoss Géza fellépésével.

Városunk legnépszerűbb ruhalestője és vegytisztítója Biró, Bika-udvar, aranyérmekkel kitüntetve.

KÖZGAZDASÁG

Szerkeszti: Meissner Károly,
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

A burgonya kedvezményes vasúti szállítása

Lapunkban már több alkalommal foglalkoztunk a burgonyatermelő gazdák nehéz helyzetével, amennyiben a burgonya értékesítése nehézségekbe ütközik már azért is, mert a vasúti szállítás díjtétele nincsen arányban a burgonya értékével. Az érdekképviseletek és így elsősorban a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara állandóan sürgette a burgonya vasúti szállítási díjtételének leszállítását. Ezen ügyben dr. Rácz Lajos m. kir. gazdasági főtanácsos, mezőgaz-

dasági kamarai igazgató személyesen is tárgyalást folytatott a kereskedelemügyi minisztériumban dr. Kállay Miklós államtitkárral, amelynek eredményeképpen közölhetjük, hogy a burgonya vasúti szállításának díjtételét leszállították. Az erre vonatkozó intézkedéseket és utasításokat a tegnapi nap folyamán írták alá a kereskedelemügyi minisztériumban, a részletes tájékoztatás a napokban fog megjelenni, amikor is közölni fogjuk.

A párisi tárgyalások közgazdasági vonatkozásai

Amilyen érdeklődéssel kísérte figyelemmel a magyar közvélemény a hágai konferencia tárgyalásait és annak eredményeit, olyan nemtörődomséget tanúsít a párisi konferencia iránt. Pedig a mostani párisi tárgyalások jelentősége is van olyan amilyen a hágai konferenciáé volt. A kormányzat ennek tudatában a legjellegesebb kül- és nemzetgazdasági politikusainkat küldte ki a párisi konferenciára és mint tudjuk maga gróf Bethlen István miniszterelnök is csak a napokban érkezett haza Párisból.

A hágai értekezlet eredményei inkább csak elvi jelentőségűek voltak; csak keretmegállapodások létesültek, ezen keretek kitöltése a párisi konferencia feladata. Nem kisebb jelentőségű kérdések kerülnek előtérbe ezeken a tárgyalásokon, mint az, hogy sikerül-e a háború utáni átmeneti szomorú korszak függő ügyeit likvidálni, „vagy pedig még maradnak függő kérdések fájó tövisként a nemzetgazdaság szervezetében”.

Az optások szempontjából elsőrendűen fontos és nagyjelentőségű a Hágában megállapított A) és B) alapok mikénti megszerzése, mert ettől függ, hogy mikor és hogyan fogják őket kártalanítani. Párisban kerül előtérbe az 1943. év utáni fizetések pontos megállapítása is. A háború előtti korona értékű tartozások ügyét is a párisi konferencia fogja tárgyalni. Amint értesülhetünk, a koronaértékre szóló címletek tulajdonosai újabb valorizációs követeléssel léptek fel Magyarorszá-

ellen. Magyarországnak 1500 millió papirkorona névértékű külföldi tartozása van, a kötvénytulajdonosok 6 százalékos valorizációt követelnek, ami 90 millió aranykorona, azaz 105 millió pengő újabb terhet jelentene. Nem hisszük, hogy a kormányzat ehhez hozzájáruljon, mert hiszen a saját polgárainak hadikölcsön valorizálása nem sikerülhet, amennyiben a követeléseket 2 százalékgig sem tudja valorizálni, akkor semmi esetre sem vállalhat újabb terhet a háború előtti adósságok valorizálását illetően.

Bizonyára fontos részét fogja képezni a párisi tárgyalások eredményének a tervezett új államkölség is, hisszük, hogy figyelemmel lesznek a tárgyalásoknál a novemberben megkezdődött és azóta állandóan folyamatban levő kamattételek csökkenésére, nehogy esetleg olyan terhet vállaljunk magunkra, amelyek még unokáinkat is terhelni fogják.

Ugyancsak a párisi tárgyalások fog előltni az aranyáradékok birtokosainak követelése is, amint tudjuk az aranyáradékok birtokosai az innsbrucki konferencián megállapított 30 százalékos kúles további felémelését követelik, reméljük, hogy ezen követeléseiket nem fogják teljesíteni.

Amint látjuk, közgazdasági életünk szempontjából több olyan nagy jelentőségű kérdés kerülnek a párisi konferencián előtérbe, amely kérdések megérdemlik, hogy a közvélemény élénk figyelemmel kísérje a párisi tárgyalásokat.

Időszerű sertésenyésztési kérdések

Az utóbbi időben a sertésenyésztés fejlesztése körül olyan viták indultak meg, olyan vélemények hangzanak el, olyan újság-közlemények látnak napvilágot, amelyek bizonyos vonatkozásaiban eszembe juttatják annakidején a piros tarka és magyar fajta szarvasmarha tenyésztés körül felmerült vitákat. Mintahogy annakidején sem a viták és értekezletek döntötték el ezen kérdést, úgy a sertésenyésztésnél is a kereslet ez a legfőbb „tenyésztési politikus” fogja a kérdést meghatározni, illetőleg elintézni.

Elméleti és gyakorlati gazdák között igen sokan a hussertés, mások viszont a zsirsertés tenyésztését tartják megfelelőnek, illetőleg gazdaságosnak. Arra vonatkozólag, hogy a zsir- vagy a hussertés jövedelmezőbb-e, arra általános választ adni nem lehet.

Jelenleg mindkét sertés fajta jövedelmező módon tenyészíthető, ha mezőgazdasági üzemünknek megfelelő fajtát tenyészítünk,

Országos szempontból általában a legmegfelelőbbnek látszik, ha a kis mezőgazdasági üzemek a zsir- és hussertés keresztezését, míg a nagy gazdaságok a tisztavérű hussertést, illetőleg zsirsertést tenyésztenek.

Tagadhatatlan, hogy az utóbbi időben a hussertés iránt fokozottabb kereslet nyilvánult meg, téves azonban ezen fokozottabb keresletből a mangalica tenyésztés jövedelmezőségének hanyatlására következtetni. A hussertés, illetőleg ezeknek keresztesei nemcsak bacon alakjában vihethők ki az angol piacokra, hanem más külföldi piacokon is érdeklődnek a magyar hussertés iránt. A hussertés tenyésztés fejlesztésének nem szabad a mangalica tenyésztés rovására történnie, amennyiben igen jó kilátásaink vannak arra, hogy nehéz hizott, mangalica sertések szintén lényegesen magasabb számban lesznek az európai piacon elhelyezhetők. A prima uralási mangalica hizott fajtát már

most is keresik és a jövőben előreláthatólag a kereslet csak fokozódni fog. Különösen az osztrák piacon vannak kilátásaink arra, hogy a jövőben nagyobb mennyiségű prima hizott mangalicát adhatunk el.

A bécsi piacon már 4000 darabbal is szerepeltünk egy héten; ezen mennyiség is könnyen talált elhelyezést. Ha az osztrákok kereszttül viszik azon szándékukat, hogy a zsir vámját 3,80 aranykoronáról tetemesen felemeli, ugy ezen esetben jóval magasabb számú zsirsertést fogunk a bécsi piacon elhelyezhetni. Ugyanezen intézkedés folytán természetesen az osztrák piacokra több zsirsertést fogunk szállíthatni, mint ma. Amint hírlik Csehszlovákiában is tervezik a zsir vámiának a felémelését és ez esetben a csehszlovák piacokon elsőrendben természetesen Prágában is nagyobb mennyiségű zsirsertés elhelyezése remélhető. A csehszlovák piacokra már most is szép számmal szállítunk zsirsertést.

Ami a hussertéseket illeti, Bécsben eddig a heti legnagyobb felhajtásunk, illetőleg előadásunk 2500 darab volt. Bizonyos azonban, hogy a hussertés tenyésztésünk fejlesztése esetén magyar hussertéssel fogunk legalább részben pótolni azt a mennyiséget, amellyel a bécsi hussertés behozatal a lengyel szindikátusi megállapodás folytán csökken. Talán legelőleg ez a mennyiség több mint 300.000 darabot fog kitérni, amennyiben 1928-ban a lengyel behozatal Bécsbe 900.000 darab volt, míg a jelenlegi szindikátusi megállapodás csak 566.000 darabra szól.

A hussertés tenyésztés és egyáltalán a sertésenyésztés fejlődését a Magyarországon létesült és létesítendő bacon-gyárak is kedvezően befolyásolják. Ezideig Budapestin van csak üzemben levő bacon-gyár, azonban valószínűleg a jövő hét folyamán a Szegeden létesített gyár is megkezdte működését és előre láthatólag június havában a Debrecenben létesítendő bacon-gyár is megkezdheti a bacon-gyártást.

Ugyanis mint ismeretes, Debrecen szab. kir. város szerződést kötött Hermann Anspacher bacon-gyárossal, amelynek értelmében a város, nevezett cégnek a vágóhidon való vágással kapcsolatosan bizonyos kedvezményeket nyújt. A vállalat ezzel szemben kötelezte magát, hogy minden erejével arra fog törekedni, miszerint évente legalább 20 ezer darab, hetenként legalább 400—500 darab bacon-gyártásra alkalmas sertést vásárol és vág le Debrecenben.

Kétségtelen, hogy ez a szerződés, illetőleg az a tény, hogy Debrecenben bacon-gyár létesül igen kedvező kihatással lesz nemcsak Debrecenre, hanem egész Tiszántúli sertésenyésztésére.

A sertéskevíteli lehetőségek növekedése már is érezhető volt a sertésiaci ár kialakulásain, azonban véleményünk szerint a sertésiac ezen szilárdságából már a közeljövőben veszíteni fog és előreláthatólag, amennyiben valamilyen váratlan esemény nem következik be, árlemorzsolódásra lehet számítani.

A HOMOKI GAZDÁK SZALLASTAKARMÁNYNÖVÉNYE

A gyengébb homoktalajokon, ahol a bükköny már csak gyengén sikerül, jó minőségű és tekintélyes száhozamot biztosító szallastakarmánynövény a homoki borsó. Kedvezményes áru vetőmagot a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara utal ki az állami vetőmagokérettől, termelési utmutatást is megadja.

GABONATÁRHÁZ ÉPÜL SZOLNOKON

A világhírű Tiszavidék buzatermelő központjában Szolnokon értesülésiink szerint közraktár épül. Ez lenne egyike azon gabonatarházaknak, amelyeknek létesítését a földművelésügyi kormányzat a termelő-osztály érdekében elhatározta.

A zürichi devizaárfolyamok.

A zürichi megnyitó devizaárfolyamok a következők (zárójelben a tegnapi zárlat): Budapest 90.50 (90.50), Berlin 123.50 (123.50), Newyork 517.30 (517.42 és fél), London 2514.15 (2514.50), Páris 20.25 és fél (20.25), Milano 27.10 és fél (27.10 és fél), Prága 15.33 (15.33), Belgrád 9.12 és ötnyelcad (9.12 és ötnyelcad), Bukarest 3.07 és fél (3.07 és fél), Bécs 72.87 és fél (72.87 és fél), Amsterdam 207.50 (207.50).

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.70—27.85, száz cseh korona 16.87—16.97, száz dinár 9.95—10.03, száz dollár 569.10—571.10, száz francia frank 22.40—22.70, száz hollandi forint 228.90—229.90, száz lengyel zloty 63.95—64.25, száz lei 3.37—3.41, száz líra 29.95—30.25, száz német márka 136.30—136.60, száz osztrák schilling 80.40—80.80, száz svájci frank 110.20—110.70 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a huszoronás aranyat 23—23.20, az ezüst egykoronást 0.30—0.32, a forintost 0.88—0.90, az ötkoronást 1.68—1.72 pengővel jegyezték.

Gabonapiac

A „zöldhittel” újból olyan nagyszabású uzsora folyik, hogy itt a legfőbb ideje a legerélyesebb és a legkiméletlenebb beavatkozásnak. A zöldhitteluzsóra elterjedésének a határidőpiacon történt jelenségek adnak tápot. Egy héttel ezelőtt, amikor a budapesti határidőpiacon az újtermésű, tehát az októberi búzát huszonkét pengővel jegyezték, az ország legtöbb helyén, különösen pedig a tiszántúli részeken tizenhét—tizennyolc pengőt fizettek az új termésű búzáért. Természetesen ez a tizenhét—tizennyolc pengős ár nem azt jelentette, hogy a termelő ennyit kapott kézhez. Ebből az összegből levonták a különböző jutalékokat, százalékokat és költségeket, úgy hogy még aránylag jól járt az a termelő, aki tizenhat pengőt kaphatott a búzájáért. A zöldhittel uzsoráskedők tehát az új termésű búzán minden megerősítés nélkül négyöt pengőt kerestek, mert amint leködtötték a termelőt, azonnal el is adták a határidőpiacon.

Egy hét alatt a határidőpiacon körülbelül másfél pengővel csökkent az októberi szállásra esedékes újtermésű buza. Ennek az lett a következménye, hogy a zöldhittelujsónál a spekuláció már csak tizenegy—tizenöt pengős áron velt hajlandó a megszorult gazdáktól átvenni az új termésű búzát. Az a gazda, aki ilyen áron kénytelen volt termésétől megválni, el is veszítette a kedvezőbb értékesítés lehetőségét. A zöldhittel üzérkedők ugyanis, eltérően a gabonagyűjtő szövetkezetektől, fix áron veszik át a búzát, ami azt jelenti, hogy ha a termés betakarítása, illetően a lekötött mennyiség elszállítása idején a buza ára, semmiféle értékmegértést nem adnak. A szövetkezetek ezzel szemben csak előleget adnak a búzára s így a termelő a termés elszállításkor olyan árat kap a búzájáért, amely akkor éppen érvényben van.

Az új termésű búzával folyó szertelen spekulációval kapcsolatosan több oldalról felmerült az a kívánság is, hogy az októberi buza jegyzését fel kell függeszteni. A külföldi, nagy gabonatermelő államok terménypiacain, tehát Csehországban, Winnipegben, Liverpoolban ahol sem jegyzik az októberi búzát,

mi szükség van tehát arra, hogy a budapesti piacon jegyezzék s ezzel a jegyzéssel állandóan nyugtalanítsák a termelést és spekulációra ösztönözzék azt is, akinek nem volna szabad spekulálnia.

A mai gabonapiac a forgalom vonzatottan indult. A spekuláció rendkívül óvatos s a tengerentúli terménypiacokról érkezett kedvező jelentésekkel kapcsolatosan már fedezésvásárlásokba is bocsátkozott. A ipac véleménye szerint a felmondások befejeződtek, amit a piac szempontjából rendkívül kedvezőnek tartanak. A határidőpiacon a tőzszeideő elején a májusi buza 20.85 pengő körül mozgott. Élénkebb érdeklődés volt tapasztalható a rozs iránt, amelynek ára ismét javult.

A készrúpiacra a tőzszeideő elején a tiszavidéki búzát 23.60—24.80, az egyéb származású búzát 20.25—21.50 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 11.50 pengő volt.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok 40.90—41.10 pengős nulláslisztalapon számították lisztárait. A korpát 3.40—8.60 pengővel jegyzik.

A takarmánycikkek piacán a tengeriért 12.25 pengőt fizettek.

MEGHÍVÓ.

A Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Debrecen.

XIX. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT 1930. március 15-én délelőtt 11 órakor tartja meg Debrecen, Király-utca 2. sz. alatti izelhelyiségében.

A közgyűlés tárgysorozata: 1. Határozatképesség megállapítása.

2. Jegyzőkönyv hitelesítésére, a szavazatok beszedésére és összeszámlálására 3 tagú bizottság kiküldése. 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1929. üzletéről, az 1929. évi mérleg és eredmény-számla megállapítása, a nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása. 4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság megválasztása. 5. Indítványok. Az Igazgatóság.

Az 1929. évi zárószámadások az intézet helyiségében megtekinthetők.

Mérleg-számla 1929 december 31-én.

Vagyon: Készpénz: P 19.123.39, giró-számlán fennálló követelés: P 874.66, pénzüintézeteknél: P 2.440.98, összesen: P 3.315.64. Értékpapírok: tőzsdén jegyzettek: P 4.700.11, tőzsdén nem jegyzettek: P 2.337.33, összesen P 7.037.44. Váltótárca: P 927.948.50, szavatosság mellett folyósítva P 53.810.—, összesen: P 981.758.50. Adások: P 67.289.72, óvadékok és szavatossági adások: P 70.449.60, összesen: P 137.739.32. Berendezés: P 3.800.—. Egyébvagyonterületek: P 377.74. Előre fizetett kamatok: P 4.500.—, összesen: P 1.157.652.03.

Teher: Részvénytőke: P 80.000.—, Tőke-tartalék: P 1.600.—, Rendes tartalék: P 15.000.—, Takarékbetétek: könyves: P 399.116.13, folyószámlán: P 82.562.98, óvadékbetétek: P 44.549.60, összesen P 526.228.71. Hitelezők: P 14.719.37, óvadék-hitelkötelezettségek: P 25.900.—, összesen P 40.619.37. Visszontesztámitolás: rendes hitel: P 409.271.—, külön hitel: P 53.810.—, összesen: P 463.081.—. Fel nem vett osztalékok: P 429.21. Átmető tételek: P 15.526.82. Nyereség áth. m. évről: P 722.84, f. évből: P 14.444.08, összesen: P 15.166.92, összes teher: P 1.157.652.03.

Eredmény-számla 1929. december 31.

Veszteség: Kifizetett kamatok: P 75.621.38. Adók és illetékek: P 6.782.98. Üzleti költségek és személyzeti fiz. P 47.170.94. Leírás: váltóból: P 400.—, Folyószámla adásokból: P 818.70, értékpapírból P 834.25, berendezésből P 1.000.—, összesen P 3.052.95. Nyereség: P 15.166.92, összes veszteség: P 147.795.17. Nyereség: Kamatok és jutalékok: P 147.072.33. Nyereségáthozat mult évről: P 722.84, összes nyereség: P 147.795.17. Az igazgatóság.

Ez egy dotációval 18.000.— P.

OROSZORSZÁGBAN TÖBB BACON-GYÁR BESZÜNTETTE AZ ÜZEMÉT

Amint tudjuk, a szovjet megkezdte parasztagazdaságok kollektivizálását, ezen körülmény kedvezőtlen hatással jár az egész mezőgazdasági termelésre, így a sertésenyésztésre is, ugyanígy: hogy az exportra dolgozó bacongyárak megfelelő mennyiségű sertést nem tudták összeházasolni és kénytelenek voltak üzemiüket redukálni, sőt egyes gyárak így pl. a leningrádi bacon-gyár nyersanyag hiány miatt az üzemet beszüntette. Bizonyos, hogy ezen körülmény kedvező hatással lesz a magyar bacon kivitelre.

VÁSÁROK NAPTÁRA

Március 8-án. Lóvásár: Gyoma. Március 9-én. Monor. Kirakodóvásár: Elek, Gyoma, Szegvár, Budapest. Március 10-én. Akasztó, Bártz (sertésvásár nincs), Celldömök, Csögle, Da-

rány (sertésvásár nincs), Dunaszekes, Füzesabony, Hercegfalva, Kéthely, Kismarja, Magyarboly, Nagyatád (sertésvásár nincs), Nagydorog, Nova (sertésvásár nincs), Sajószentpéter, Sopron (sertésvásár nincs), Sopron, szabadhidvég (sertésvásár nincs), Szöny, Tiszaroff, Vajszló, Vásárosnamény, Veszprém alsóváros. Állatvásár: Tamási (sertésvásár nincs), Hatvan, Kálló, Kunszentmiklós, Szécsény (sertésvásár nincs). Marha és kirakodóvásár: Nemessándorháza. Kirakodóvásár: Budapest.

MATÉSZALKAI VÁSÁROK

A kereskedelmi és iparkamara ezúttal is értesíti érdekltségét, hogy Matészalkán a legközelebbi országos vásár mindennemű állatfelhajrással március 17-én lesz megtartva. Egyben értesítjük, hogy a következő országos vásárok folyó évi április hó 28., július 21., szeptember hó 29. és november 17-én lesznek megtartva. Ugyanakkor lesz a kirakodóvásár is. Heti vásár minden szombatán, mindennemű állatfelhajrással.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög 50 fillér és egyszerre két reggeli lapban jelenik meg.

Vasárnapon a hirdetéseknek azonos díjat kell fizetni, mint a hétfői napoké. — Újabb hirdetéseknek más tarifát kell fizetni.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 141. telefonszám ad.

KIADÓ LAKÁS

Utcai

szoba, előszobával kiadó Magoss. György tér 17. Értekezni Springer könyvesboltban. 1279

Kiadó azonnal butorozott szoba irodának vagy lakásnak Nagy Samu, Arany János utca 2., II. 9. 635

Egy 5 szobás modern lakás teljes komforttal május elsejére kiadó. Degenfeld tér 10. szám. I. emelet. Értekezhetni lehet Kröh Vilmosnál. 644

Degenfeld tér 10. szám alatt, a város legforgalmasabb helyén, egy 2 szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló modern garzonlakás orvosai rendelőknek vagy irodának legalkalmasabban felhasználható első emeleti lépcsőházból egyenesen benyúló, április hó 1-re kiadó. Értekezhetni Kröh Vilmosnál, Degenfeldtér 10. 645

Lépcsőházi bejárattal butorozott szoba 15-ére kiadó. József kir. herceg utca 6. sz. 652

Modern 4 szobás parkettes utcai lakás központban május 1-re kiadó. Megtekinthető háztulajdonosnál d. sz. 11-ig. Jókai utca 9-a. sz. alá, kapualatt balra. 654

Két udvari szoba, előszoba s a hozzá tartozó helyiségek május 1-re kiadó. Kossuth utca 30. 1233

Modern, magasan alapírozott szoba, konyha, mellékhelyiségekkel lakás kiadó. — Busi 17. 656

Csinosan butorozott szoba olesón kiadó Degenfeld tér 3. Paszternák. 643

Különbejárattal butorozott szoba azonnal kiadó központban. Iskola utca 8. 1291

Kiadó négyszobás udvari lakás május 1-re (Darabos) Rothermere utca 22. sz. 1287

Május 1-re világos, tiszta, utcai egy szoba, konyha, kamarás lakás kiadó. Érdeklődni lehet Apafi utca 20. sz. alatt. 1285

Különbejárattal feltétlenül tiszta, szépen butorozott szobát keresel: sürgősen fürdőszoba használattal. Cordatic. Piac u. 9. Telefon 14-27. 655

Egy szoba március 15-re kiadó. Homokkert, Oláh Károly utca 48. 1233

Kiadó Thaly Kálmán u. 4. sz. több pincehelyiség utcai lejárattal üzletnek vagy lakásnak. 1216

Kiadó udvari szoba, március 15-re, Csillag utca 82. szám. 1212

Modern utcai két szoba, konyha előszoba, mellékhelyiségek kiadó keresztény családnak május 1-re. Barna utca 11. 1234

Kiadó fűtőházzal szemben szoba, konyha, speizos lakás 25 pengőért. Déli-sor 23. 1233

Két rendbeli kétszobás lakás, egyik előszoba, konyhával, másik előszoba fürdőszobával kiadó. Király utca 5. Ugyanott 5 szobás modern lakás. 1215

Kiadó családi ház egész udvarral tizenötödiktől. — Tócskert, Nemes u. 8. 616

Egy csinosan butorozott szoba 1 vagy 2 személynek olesón azonnal kiadó. — Mátyás kir. u. 55. Csapó kert. 1265

Püspöki palotában csinosan butorozott szoba kiadó, esetleg két személy részére. Érdeklődni Független Ujság „Közlönykönyvtárban”, Széchenyi u. 2. sz. 623

Tiszviselőtelep Széchenyi ut 32. számú 3 szobás, fürdőszobás lakás 300 négyzetű kerttel, azonnalra kiadó. Értekezni délután 5-től. 1062

Kiadó tisztviselőtelepi Bornemissza utca 6. sz. ház modern ötszobás lakással, kerttel, Aberle, villanytelep. 1217

Kiadó azonnal beköltözhető gyönyörű balkaros, parkirozott kertre nyíló, modern négyszobás és kétszobás és fürdőszobás lakás. Péterfia 48. Értekezni utcai emeleten. 1228

Kiadó
3 szobás lakás, Aprilia
1. sz. Boidorfalva utca
16. Értekezni a pin-
cében. 1235

Központban
szép, nagy tiszta, külön-
bejárati butorozott szo-
ba ur családnál, egy
vagy két személyre ellá-
tással vagy anélkül azon-
nal kiadó. Cim: városház
alatti trafik Piac utca.
956

ÜZLETEK

Hentesnek
Csapó utca elején egy
üzlethelyiség felerészben
kiadó. Cim: a kiadóban.
1292

Piac utca
legjobb helyén óriási
nagy portálos üzlethelyi-
ség 300 pengőért kiadó.
Cim: Piac utca 56. sz.
Butorizlet. 634

Átadó
jó forgalmu hentesmész-
resztlet betegség miatt
létszobás lakás és bolt-
helyiség kiadó. Hatvan
utca 55. 1290

KERESLET

Séta
partnernőnek intelligens
német nőt keresek, kívül
szabad estémét kelle-
mesen eltölthetném. Le-
velet „Frühling” jeligé-
re Debreceni Ujság ki-
adóhivatalába kérek.
1284

ELHELYEZKEDÉS

Vendéglőbe
kiszolgálókéány felvétetik
Cim: Külsővásiút 2.
szám. 651

Gazdasszonynak
ajánlkozom, mosást va-
salást válllok. özv. Szent
mári Józsefné Nagyléltai
ut. Kontsek utca 21. sz.
1282

Szabótanulónak
elmennék. Kertész Lajos
Gyöngyvirág utca 11.
637

Mérlegképes
könyvelő önálló levelező
perfekt gép- és gyorsíró
szemmel elhelyezkedést
keres. Megkereséseket a
kiadóhivatal „Szorgat-
mas” jeligére továbbít.
415

Egy
mindenes főzőnő felvéte-
tik. Arany János utca
50. szám. 617

Fűtőlát
fűtésiüzletembe ellátás-
nyújtással fizetéssel fel-
vétetik. Vadaszky, Meszo-
gát. 1254

APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE

a Debreceni Ujság Bejárata Debreceni Független Ujság részére

Kossuth-utca 3., József kir. herceg-utca 16 sz., Szent Anna-utca 13. sz.
Antalfi József és Piac-utca 8. sz. alatt Csáthy Rt. könyvkereskedéseiben.

Apróhirdetéseinket az egész Tiszántul olvassa!

Szofori
állást keres intelligens jó
szakember személy vagy
teherautóra. Cim: a ki-
adóban. 1296

AJANLAT

Gyümölcsfák
kaphatók az I. sz. gaz-
dasági népiskolánál Mike
pécsi ut 10. 1280

Legolcsóbban
csakis Oomán posztóüz-
letében vásárolhat férfi
szöveteket. Csapó utca
9. szám. 649

Használt
kerékpárok olcsó árban
kézpenzért kaphatók.
Külsővásiút. 2. 650

Női kalapokat
legolcsóbban és ízletesen
előkít Ábrahám Erzsé-
bet és Társa, Batthyány
utca 10. 622

Betétekre
mags kamatot ad, köl-
csönöket folgósít házak-
ra, földekre. — Gazdák
Bankja, Kossuth utca.
1294

Márkus
borpincéje (József kir.
herceg utca 35.) uradal-
mi fajborok nagy választék
olcsó árak. 1269

Intelligens
szolid uri nő teljes ellá-
tást nyerhet özv. ur-
asszonyánál Péterfia utca
21. szám. 1267

Padló
és falburkolások, talaj-
szigetelések, beton
és „Terrazó” készítésre
jótállással Bulyovszky,
Rózközi u. 6. Telefon
84. 978

CEMENTLAPOK.
betonszerek, — kutyá-
rét legolcsóbban besze-
rezhetők Lukács Vilmos
és Testvére cementárú-
gszárában, Debrecen, Hat-
van utca 15. 270

Személyfuvározást
jótányosan vállal na-
ponként is az Első Deb-
receni Személyfuvaro-
zási Vállalat. Telefon
3-18. szám. 1098

Géphimzést
szineset és fehérét ta-
nítók, munkát olcsón
vállalok. Hüvelyes utca
7. szám. 50

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lu-
kacs Vilms és Testvére,
Debrecen, Hatvan utca
15. szám. 270

Gépirás
gyakorlás olcsó díjért.
Cim: a kiadóban. 809

Fajborok
szárművel magafokú
Börénykint is. Arany Já-
nos utca 30. sz. Blazsek
650

Minden
elfogadható meglepő ol-
csó árban vásárolhat
még raktáron levő férfi
és női szöveteket, mara-
dékokat. Batthyány 13.,
az udvarban. 554

Intelligens
fényét kívánlok teljes
ellátással, esőrendű kosza-
tal, jótányosan. Dobó
utca 7. sz. 606

Tej
házhoz szállítva kapható
Arany János u. 31. sz.
1257

Tavaszi
bábkönyvetőmag legelő-
rendű teljesen zabmentes
kapható: Ujhelyi Tiva-
dar, földbírtokos, Kopár-
csapáti, Szabolesmegeye.
1252

Fővárosi lapokra
telefonhívással is elő-
zetelt a Morvai és Grün-
hut hirdetőroda útján.
Varga u. 1. Telefon:
13-80. 548

2 pengő
helyett 1 pengő Az Est
Hármaskönyve Morvai
és Grünhut hirdetőro-
dában, Varga u. 1. Tele-
fon 13.80. 548

ELADAS

Zongora
újjonnan hurozva és ja-
vítva eladó. Csapó 41.
gyógyvídi iroda. 653

Egy
konyhakertdec és egy
kis vaskonyha olcsón el-
adó. Kardoss. Nagyvá-
rad (Sziv) utca 6. szám.
638

Szőlővessző eladás.
Balkányi Béla nyirmár-
tonfalvai szőlőgazdasá-
gában (Telefon: Nyir-
mártonfalva 2.), két éves
gyökeres szőlővessző —
(olasz rizling és erdélyi)
és termő szőlőtöke ren-
delhető. 647

Egy
székér, egy szecskavágó
eladó. Monostorpályi út
74. sz. 639

Melegágy ablakok
és deszkák sürögösen el-
adó. Köntöskert. Sza-
boles u. 22. 1289

Magyar
jó gramofonlemezek el-
adó. Széchenyi utca 20.
házmester. 1278

Butor
jó állapotban levő elköl-
tözés miatt eladó. Apafi
utca 20. pincelakás.
1286

Haláleset
miat egy használt 6 ülés-
es, 6 hengeres Ausztró
Dennler autó eladó fizet-
ési kedvezményvel. özv.
Rácz Andrásné, földbir-
tokos, Turkeve. 648

Teljes
jó karban levő rövid
ideig használt legújabb
típusú National-kassza
eladó. Értekezni: De-
genfeld tér 10. szám,
Króh Vilmosnál. 642

Gyorsteherautó,
előrendű üzempékes, fe-
dett, kettő tonna teher-
bíró — áru kedvező fizetési
feltétellel eladó. Royal
Divatház, Ferenc József
út 85. sz. 588

Cserépkályha
alig használt, víztartály
cserélteres, vaskályha,
terakókonyha, kerti to-
letek, utazó kofferek, —
Wertheim vaskazetta,
lépek eladók. Poroszlay
út ötvenhárom. 1270

Eladó
egy huszhektoliteres vas
viktartály kifogástalan
jó minőség. Károly Fe-
renc József út 6. szám,
ids. Paczeltnél. 1264

2 drb.
használt, de kitünő álla-
potban levő személy-
autó eladó. Érdeklődni
lehet a Bika gépezésnél.
1239

Eladó
egy nyolcas Máv. magka-
járó garnitúra, — eszleg
eszköz külön is eladó,
vagy kisebbért cserél-
tem. Nagy István, Haj-
dubagos. 556

Egy
üvegfal és egy üveg-
zett portale nagyon ol-
csón eladó. Cim: a kiadó-
hivatalban. 434

JÓL BEVÁLT
nyújtópás rádió Phy-
lips hangszóróval és te-
lepekkel jótányosan el-
adó. Csokonai utca 24.
Eriks 952

Keveset
használt jó állapotban
levő 500 ccm F. N. mo-
torkerékpár nagy Bosch
világítással olcsón eladó
Cim: a Debreceni Ujság
kiadóhivatalában. 953

ARVERÉSEN
férfi-, női- és gyermek-
cipők egy tételben jótá-
nyosan eladók. Cim: a
kiadóban. 298

INGATLAN

Eladó
26 holdas és 40 holdas
tenyásbirtok teljes gaz-
dasági épületekkel. Érte-
kezni Gazdák Bankja
Kossuth utca. 1296

Eladó
egy két szobás telepi ház
mellékhelyiségekkel szil-
vattus kútal részletfize-
tésre is. Értekezni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 1295

Negyedfél
hold föld város alatt bér-
nyos fekvésű és házépít-
ésre igen alkalmas tel-
ket kedvező részletfize-
tési feltételekkel eladó.
Béthlen u. 35. sz.
Eladó
Boldogkert, Borzsoy u.
18. sz. ház nagy gyümöl-
cserével. — Értekezni
ugyanott. 1281

Házak és házhelyek
Boldogkertben Borzso-
vai utcában 2 szobás,
konyhás, — Onossy-
 utcában két 1 szobás,
konyhás lakás és külön
nagy péksüőde és üz-
lettel ellátott nagy tel-
kű házak, továbbá a
Monostorpályi uton és
Rigó utcában teljesen
új egy szoba, konyhás
házak, valamint úgy itt,
mint a Téglaskertben a
Létai és Bassahalom-
 utcában házhelyek és
többrendbeli házak, —
újok és régiek — azon-
nali beköltözéssel el-
adók.

Ugy a házak, mint a
házhelyek, — kis össze-
gű bánatpénz lefizetése
ellenében — nagyon
kedvező áron és rész-
letfizetési kedvezmény-
nyel bárki által meg-
szereshetők és az új tu-
lajdonosnak telekköny-
vilég és használatra is
azonnal át lesznek adva.
Mindenre kiterjedő
felvilágosítást ad a Ti-
szántuli Mezőgazdasági
Hitelintézet, Kossuth-
utca 8. 412

Simonyi uti
villasor megett házhe-
lyek eladók. Értekezni
Kossuth utca 9. özevgy
Tóby Istvánnéél. 1253

Eladó
a Kincseshegyi a leg-
szébb helyen modern esz-
ládi kis ház, fedett ve-
randa, két szoba, kony-
ha és élekkamara, jó
vízű kúttal, 312 négy-
szögöl telekkel, teljesen
felkeltve, az utcai fron-
ton masszív téglaszlo-
pokkal, 25 évig adómen-
tes, betegség miatt jótá-
nyosan eladó. Érde-
klődni a helyszínen, —
Kincseshegy utca 12.
szám. Ugyanott egy tel-
jesen új kerékpár is el-
adó. 1280

Eladó
egy két szobás telepi ház
mellékhelyiségekkel szil-
vattus kútal részletfize-
tésre is. Értekezni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 1295

Eladó
egy két szobás telepi ház
mellékhelyiségekkel szil-
vattus kútal részletfize-
tésre is. Értekezni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 1295

Eladó
egy két szobás telepi ház
mellékhelyiségekkel szil-
vattus kútal részletfize-
tésre is. Értekezni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 1295

Eladó
egy két szobás telepi ház
mellékhelyiségekkel szil-
vattus kútal részletfize-
tésre is. Értekezni
Gazdák Bankja, Kossuth
utca. 1295

Maróthy utca 7. sz.
négy szobás modern esz-
ládi sarokház bérbeadó.
Értekezés Benkó 56.
Ügyésznél vármegyehá-
za. 1144

Házhelyek
Szatmari, Anrássy uton
kedvező fizetési feltéte-
lek mellett eladók. Hat-
van utca 27. 1951

Házhely
200 négy szögöl Tiszvöl-
ségi telepnél eladó. Ér-
tekezni Kandia utca 7.,
2 lakás. Kedvező fizet-
ési feltételek. 408

Eladó
a Köleséri Sámuel utca
19. számú egy szoba,
konyha, kamarából álló
ház. Értekezni a Tiszán-
tuli Mezőgazdasági Hit-
elintézetnél Kossuth u.
8. szám. 1247

Homokkertenben
a Jóna Gyula ur félsz-
öbölől kihalított elő-
nyös fekvésű és házépít-
ésre igen alkalmas tel-
ket kedvező részletfize-
tési feltételekkel eladó.
Érdeklődők forduljanak
vagy a Gazdasági Takar-
ékpénztár Rt.-hoz Deb-
recen, Király utca 2.,
vagy pedig a tulajdonos-
hoz Debrecen, Csapó u.
22. 1059

Feljegyzés!
Tiszán közelt késegher-
dok állapota kapható —
Steinberger fűszerüzlet-
ben, Csapó u. 7. Hatvan
utca mellett. 646

Elvezett
billiáns csüngő foglal-
tal, utcán, vagy a Royal-
ban, vasárnap délután.
Megtaláló várokozásán
felül jutalmaztatik. Ha-
van Samuné, Méliuszter
7. szám. 625

A 80 éves
Pesti Napló jubileumi
albumot csak az elője-
zők kaphják. Fizessen elő
a Morvai és Grünhut hir-
dítőroda útján. Varga
utca 1. Telefon 13-80.
545

Már most
jegyeztessék elő a Pesti
Napló jubileumi számát
Morvai és Grünhut hir-
dítőrodában, — Varga
utca 1. Telefon 13.80.
548

Veres izland
tojás előjegyezhető —
Arany János utca 30.
1186

Házulajdonosok
és építetők figyelmébe!
Fala, cserép és facemen-
tetek készítése részlet-
fizetésre is, u. m. új és
régit tettek jókarban tar-
tása. Bulyovszkyúál Rá-
közi u. 6. Telefon 84
971

Grünhut és Morvai
hirdetőroda telefonszáma
13-80. 1280